

UNDE ÎL GĂSIM PE DUMNEZEU?

Unde Îl găsim pe Dumnezeu? Vorbesc Scripturile, în contextual sfintei sărbători a Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, despre cei trei magi de la Răsărit care L-au căutat și L-au găsit pe Dumnezeu. Mai întâi, cine vor fi fost aceia? S-au făcut multe cercetări asupra lor, însă aș vrea să aduc și eu o rază de lumină asupra aceluia care au venit și L-au căutat pe Hristos, asupra celor trei magi de la Răsărit care L-au căutat pe Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Ei veneau din Babilon. De unde știau despre venirea unui Mântuitor, despre venirea unei persoane cu totul deosebite pe pământ?

Să facem un pas în istorie! Vă aduceți aminte că, la anul 586 î.Hr., poporul lui Israel a fost cucerit de regele Nabucodonosor, rămânând în adâncă robie, până pe la anul 536 î.Hr., cam 50 de ani. Regele Cyrus al perșilor, pe la anul 516 î.Hr., dă libertate poporului evreu, care era în robie în Babilon, să se întoarcă în țara sa. Dar trebuie să privim contextul social de atunci. Oare au plecat în clipa aceea toți evreii din Babilon spre Ierusalim? N-au plecat toți, pentru că unii erau în vârstă și nu mai puteau porni pe un asemenea drum anevoios. Gândiți-vă! De la Eufurat până la Iordan este drum lung prin deșert. Cum

să meargă un așa drum? Apoi erau bolnavi, erau copii. Iată deci că și după eliberarea evreilor de regele Cyrus, încă a mai rămas acolo un mănunchi de evrei care știau, în credința lor, că va veni Mesia, că va veni unșul lui Dumnezeu, Hristos. Așa ei au semănat, în contextul acelei civilizații, credința lor și au ținut o făclie aprinsă în legătură cu venirea în lume a unui Mântuitor. Este posibil ca acești magi să fi auzit chiar de la poporul lui Israel, rămas încă acolo, de la evreii statorniciți în acel ținut. Până astăzi este o comunitate mică de evrei în Babilon, care și-au păstrat, peste 500 de ani, credința în venirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Acesta este contextul plecării acestor magi din Babilon spre Ierusalim. Credeți că nu erau oameni mai învățați și în Egipt, și în alte părți ale lumii? Erau, dar aici a rămas acest mănunchi din poporul ales al lui Dumnezeu, care a păstrat credința venirii în lume a Mântuitorului.

Da, îndemnul meu este să cercetați Scripturile! Citiți și fiți credincioși Sfințelor Scripturi, căci acolo găsim apa cea vie necesară sufletului omului! Să reținem din acest mare praznic că prima întrebare din Noul Testament se găsește în prima Evanghelie, a Sfântului Apostol și Evan-

ghelist Matei, la capitolul al doilea, și ea sună așa: „Unde este Cel ce S-a născut rege al Iudeilor?”. Aceasta este prima întrebare menționată în Noul Testament și este întrebarea pe care au pus-o magii când au ajuns la Ierusalim. Și-au pus această întrebare și cu această întrebare au călătorit de la Eufurat și până la Ierusalim. Și-au pus această întrebare și au găsit răspunsul. Problema este: omul modern, de astăzi, își mai pune această întrebare: „Unde este Cel ce S-a născut acum de curând, Iisus Fiul lui Dumnezeu?”

Pare că mult mai puțini își pun astăzi această întrebare. Cei ce pășesc mereu pragul sfințelor biserici își pun această întrebare: „Unde este Hristos?”, ca să se întâlnească cu El în viața aceasta.

Să vedem ce-au mai făcut magii! Dacă și-au pus întrebarea, au găsit răspunsul la ea sau nu? Conform Sfințelor Scripturi, aflăm că au găsit răspunsul, că L-au găsit pe Hristos în peștera din Bethleem. Deci toți aceia dintre noi care își pun întrebarea: „Oare unde Îl găsim pe Hristos?”, într-o zi Îl vor găsi în Sfânta Biserică, în casa lui Dumnezeu.

† IOAN

Colindul colindelor (fragment)

Adrian PĂUNESCU

Mai e vreme de colinde,
Se mai poate, se mai poate,
Dacă sufletul rămâne
Cel mai mare dintre toate.

Dar colinda din colinde,
N-are roluri, n-are mască,
Și pe ea tot omul lumii
E chemat să o rostească.

În colindă, cel puternic
Și cel sfânt este Cuvîntul,
Cum unește într-o noapte
Omul, cerul și pămîntul.

Ca-ntr-o stampă din strătimpuri
Pe la geamuri sunt copiii,
Și ies oamenii la ceruri,
Cu toți morții și toți viii.

N-am murit ca neam al lumii
În vreo clipă vișoroasă,
Cît colindele colindă
Și copiii sînt acasă.

Și-i colindul semn heraldic
Și-i cultură în mișcare,
Că prin el deschidem firea
Și că spiritul nu moare.

Și în sufletul prielnic
Pentru fapte osebite
Clopoștii pun ninsoare,
Cerul, florile-și trimite.

N-a murit colindul nostru,
Se mai poate, se mai poate,
Leru-i ler, florile dalbe,
La mulți ani cu sănătate.

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Cum treci Bega spre Iosefin, pe partea dreaptă te întâmpină o impunătoare clădire. Este fostul palat al Societății de Hidroameliorații, ridicat între anii 1900 și 1902. Planurile au fost desenate de celebrul arhitect budapestan Leopold Baumhorn, figură cunoscută timișorenilor de odinioară. Construcția a fost executată de Karl Hart. Supraetajarea clădirii inițiale cu un etaj a fost făcută de către Artur Tunner. Așa clădirea devine maiestuoasă, păstrându-și frumusețea și armonia. Impresionează plăcut elementele arhitecturale ale Renașterii vieneze, abundența decorativă a fațadei, ca și

Palatul Apelor - CFR

volumul părții centrale ce se termină printr-un acoperiș supraînălțat, cu efect dominant. Situată pe unghiul Bulevardului 16 Decembrie 1989 cu Splaiul Tudor Vladimirescu, cu intrarea principală chiar pe colț și cu două fațade pe cele două străzi, palatul este una dintre cele mai frumoase realizări arhitecturale ale începutului de veac XX din Timișoara. Privit din perspectiva Podului Traian (fost Huniade), peste Bega, palatul apelor are pandant în partea stângă șirul de clădiri în stilul „1900” și deschide o viziune foarte frumoasă asupra celor două cartiere (Iosefin și Elisabetin) ce sunt despărțite de Bulevardul 16 Decembrie.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

1 DECEMBRIE 2019

Ziua Națională a României a fost sărbătorită în 1 decembrie 2019 și la Jimbolia. În prima parte, la monumentul eroilor, a fost oficiată o slujbă de pomenire și s-au depus coroane de flori. Partea a doua a avut loc la Casa de Cultură a Orașului Jimbolia. Imnul României a fost interpretat excepțional de Corala Contrast din Timișoara. Înălțători au fost, de asemenea, și elevii doamnelor învățătoare

Anelise Cristea și Mihaela Apostol, care au interpretat mai multe cântece patriotice. Au urmat, pe urmă, mai multe momente în care s-au oferit diplome pentru diferite merite. Rotary Club Jimbolia a înmănat și două premii de excelență. La final, Corala Contrast a interpretat mai multe cântece patriotice și din folclorul autentic românesc.

LECȚIE CULINARĂ

Părinții copiilor care beneficiază de serviciile sociale ale asociației Blythwood au avut astăzi ocazia să socializeze și în același timp să învețe câte ceva despre gătitul la ceain. Au făcut un gulaș de porc, o fasole cu cârnați și o mâncare de varză cu carne, absolut delicioase, toate, la ceain. Mâncarea a ajuns atât pe mesele copiilor, cât și în familiile acestora.

„TRADIȚIE ȘI MODERNITATE”

În 5 noiembrie s-a desfășurat, la Casa de Cultură din Jimbolia, conferința culturală din cadrul proiectului „Tradiție și modernitate - cooperare transfrontalieră”, proiect finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Interreg V-A România-Ungaria.

Începând cu ora 15, tot la Casa de Cultură, a avut loc o expoziție organizată cu ocazia acestei conferințe. Lucrările expuse au fost realizate la Buziaș în cadrul unei tabere de vară dedicată copiilor.

Expoziție

Muzeul Presei a pregătit o expoziție de publicații despre Revoluția din 1989. Acestea au apărut în perioada 22 - 30 decembrie 1989. Cum a afectat euforia evenimentului scrisul jurnaliștilor? Cum au fost relatate acțiunile petrecute în acea perioadă? Cât de obiectiv au fost scrise articolele?

La toate aceste întrebări vă veți putea răspunde după ce vizitați expoziția de la Casa de Cultură a orașului Jimbolia.

TURNEU DE ȘAH

Sâmbătă, 9 noiembrie, a avut loc concursul internațional de șah rapid, intitulat „Alb și Negru”. În cadrul întrecerii, ce s-a desfășurat la Clubul Copiilor, au luat parte și jucători din Serbia.

SPECTACOL DE TEATRU

Fundația Județeană pentru Tineret Timiș a organizat la Jimbolia un spectacol de teatru interactiv dedicat liceenilor. Acțiunea s-a desfășurat în data de 14 noiembrie, la Casa de Cultură și a tratat subiecte privitoare la anumite aspecte din viața adolescenților.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ANA-MARIA LAZĂR

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CREȘTERE A NUMĂRULUI DE PASAGERI ȘI AERONAVE LA AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TIMIȘOARA

Peste 1,3 milioane de pasageri și mai bine de 1,500 de aeronave sunt valorile în creștere ale datelor de trafic aerian înregistrate în primele zece luni ale anului, pe Aeroportul Internațional Timișoara. Cei mai mulți călători au ales zborurile spre/de la București, München, Bergamo (Milano) și Luton (Londra).

În lunile ianuarie-octombrie 2019, s-a înregistrat o creștere a numărului de pasageri cu 3,4% față de aceeași perioadă a anului trecut. Astfel, 1.328.311 de pasageri au călătorit spre/dinspre aeroportul Timișoara, în timp ce în aceeași perioadă a anului 2018, au fost înregistrați 1.285.212 de pasageri.

În luna octombrie, 143.099 de pasageri au tranzitat aeroportul

Timișoara, cu 10,8% mai mulți decât în anul precedent. În aceeași lună a lui 2019, numărul de zboruri a crescut cu 4,1% comparativ cu anul trecut, înregistrându-se 1.528 aeronave care au aterizat sau decolat de la Timișoara.

„Eforturile administrației aeroportului de a oferi curse aeriene directe din Timișoara spre tot mai multe destinații, dar și frecvențe suplimentare se concretizează într-un număr tot mai mare de pasageri și de zboruri. În continuare, pentru administrația aeroportului reprezintă o prioritate introducerea de noi rute, dar și oferirea unor condiții optime de transfer pentru pasageri”, a declarat directorul aeroportului, Daniel IDOLU.

VALORILE DE TRAFIC AL PASAGERILOR PE DESTINAȚII CHARTER DE VACANȚĂ 2019

În acest an, valorile de trafic al pasagerilor care au călătorit cu charterele de vacanță au depășit așteptările! Aproape 65.000 de pasageri au ales să zboare în anul 2019 către destinații de vară cu zbor direct din Timișoara. Astfel, cursele charter din sezonul estival au înregistrat o creștere spectaculoasă de 40% față de aceeași perioadă a anului 2018.

Dacă în anii precedenți, cursele charter de vacanță erau operate până la jumătatea lunii septembrie, anul acesta, datorită introducerii noilor destinații de vacanță disponibile de pe aeroportul din Timișoara, unde clima a favorizat un sejur extins, unii operatori de turism au extins perioada de operare până în luna noiembrie.

Turcia a fost, și în acest an, destinația preferată a turiștilor români pentru vacanța de vară. Mai bine de jumătate dintre pasagerii curselor charter (aproximativ 60%) și-au petrecut sejurul de vară în stațiunea de

pe litoralul mediteranean, Antalya. În topul preferințelor rămâne și insula grecească Creta. Peste 10.000 de turiști au prezentat interes pentru capitala insulară Heraklion.

Destinația Hurghada din Egipt este locul unde peste 6.000 de turiști au ales să se relaxeze în resorturi de lux, pe plajele Mării Roșii. Plajele întinse din orașul-stațiune Hammamet, i-au atras și pe cei 4.500 de pasageri care au ales ca destinație de vacanță Tunisia.

„Deși sezonul estival pare a fi departe, ne putem face deja planurile pentru vacanța de vară. Agențiile de turism au stabilit destinațiile pentru vara anului 2020, accesibile cu zboruri directe din Timișoara. Achiziția din timp a unor pachete turistice poate conduce la soluția optimă din punct de vedere turistic, dar și din punct de vedere financiar pentru destinația preferată”, a declarat directorul aeroportului Daniel IDOLU.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL BIRoului DE RELAȚII PUBLICE AL AEROPORTULUI

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

MOMENT MONOGRAFIC

ÎNALTPREASFINȚITUL PĂRINTE MITROPOLIT IOAN - CETĂȚEAN DE ONOARE AL ORAȘULUI FĂGET

De sărbătoarea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, a Primarului orașului Făget, domnul profesor Marcel Avram, a unui sobor de preoți în frunte cu protopopul Făgetului Părintele Bujor Păcurar și a numeroase oficialități locale și județene, a multor credincioși ai parohiilor din Făget, în cimitirul parohial a avut loc slujba de sfințire a noii capele funerare a orașului Făget. După ceremonia religioasă Înaltpreasfinția Sa a vorbit despre necesitatea unei astfel de construcții făcând o analogie între frumoasele gări ale țării noastre din perioada interbelică și locașul din care credincioșii pornesc în ultima călătorie a vieții lor, călătoria spre veșnicie. În cuvântul

Înaltpreasfinției sale s-a amintit de buna colaborare ce există la Făget între administrația locală a orașului și protopopiatul Făget, mulțumind pe această cale domnului primar, domnului viceprimar și consiliului orașenesc pentru implicarea și ridicarea acestei frumoase capele mortuare.

În continuare, domnul primar al Făgetului a mulțumit Înaltpreasfinției sale pentru purtarea de grijă și pentru implicarea în acțiunile cu caracter social desfășurate de biserică în parteneriat cu primăria din orașul Făget, și în semn de cinstire și apreciere din partea Consiliului Local al orașului Făget, a oferit Înaltpreasfinției sale Titlul de Cetățean de Onoare al orașului Făget.

Începută în urmă cu un an, construcția realiza-

tă după cele mai noi standarde, cuprinde două săli de priveghi, o sală prăznicar, toalete și o bucătărie, fiind dotată cu toate cele necesare. Această realizare a fost posibilă prin colaborarea dintre parohiile din Făget care au pus la dispoziție terenul și Consiliul Local care prin domnul primar, prof. Marcel Avram și domnul viceprimar Vasile Sita s-au implicat în obținerea de fonduri și finalizarea acestei construcții atât de necesare pentru făgeteni.

Tot acum pe lângă lucrările la capelă au fost finalizate și aleile de beton și o mare parte din gardul stradal al cimitirului care se întinde pe o suprafață de peste 200 de metri.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Dincolo de politică, de bătăliile electorale rămâne ceea ce facem pentru oameni

Mircea JICHICI - Primar al orașului Lipova

2 i frumoasă de toamnă târzie. Pe domnul primar al din ce în ce mai frumosului oraș Lipova, îl întâlnesc, ca de atâtea ori, supraveghind atent, unul din multele proiecte aflate în lucru. Intrăm în vorbă, eu cu reportofonul, dânsul cu privirea atentă la lucrări.

Domnule primar, mereu atent la modul în care se derulează proiectele pe care le dezvoltați pentru orașul dumneavoastră. Acesta, lângă care stăm de vorbă, ce prevede?

► Acesta este unul din cele două proiecte care prevede reabilitarea străzilor din orașul Lipova și a fost demarat în această toamnă în orașul Lipova, iar lucrările pentru realizarea sa aflându-se, precum vezi, în plină desfășurare.

Mai concret, mai pe înțelesul cititorilor noștri, despre ce este vorba?

► Este vorba despre proiectul „Reabilitarea infrastructurii rutiere pe străzile 9 mai, Crucii, Cloșca, Horia, Miron Costin, Mărășești, Oituz și Ștefan cel Mare”, al cărui contract de lucrări a fost semnat în vara anului curent, iar lucrările au fost demarate conform condițiilor prevăzute cu firma constructoare, în luna octombrie a acestui an.

Ce prevede proiectul?

► Conform proiectului, sunt prevăzute lucrări de reabilitare, asfaltare, vor fi amenajate trotuare. Este vorba de străzi în pantă, străzi greu accesibile, străzi cu pavaj foarte vechi, care nu au fost asfaltate niciodată și ca urmare a introducerii rețelei de apă și canal din ultimii ani, starea lor actuală este una precară. Odată cu finalizarea lucrărilor, toate aceste străzi vor primi o imagine cu totul nouă, pe care accesul și circulația se va realiza în cele mai bune și moderne condiții.

Care este valoarea acestui proiect?

► Proiectul privind „Reabilitarea infrastructurii rutiere pe străzile 9 mai, Crucii, Cloșca, Horia,

Miron Costin, Mărășești, Oituz și Ștefan cel Mare, are o valoare totală de peste 5,5 milioane de lei.

Și finanțarea?

► El este finanțat de Ministerul Dezvoltării prin „Programul Național de Dezvoltare Locală”. Și sper ca lucrurile să se desfășoare conform programului stabilit cu firma câștigătoare, iar locuitorii de pe cele 8 străzi din Lipova să aibă la dispoziție drumuri asfaltate cât mai repede cu putință.

Cum stați cu lucrările la construcția noului spital?

► Proiectul care prevede construirea unui nou spital în orașul Lipova, se apropie cu pași repezi de realizare, urmând ca odată cu finalizarea acestuia, orașul Lipova să pună la dispoziție pentru toată zona Văii Mureșului, unul din cele mai moderne și dotate spitale din județul Arad și nu numai. Iar în urma ultimei vizite realizate pe șantierul de lucru de la noul spital al orașului Lipova, pot să-mi asigur concetățenii, că veștile sunt tot mai bune, iar imaginea noului spital se conturează tot mai clar. Evoluția construcției spitalului nou care va deservi, nu doar orașul Lipova, ci și întreaga zonă a Văii Mureșului, este una foarte rapidă, diferențele, în tot ceea ce înseamnă construirea acestui spital, fiind foarte vizibile de la o săptămână la alta.

Acum, când noi stăm de vorbă, la ce se lucrează?

► Se lucrează la montarea tâmplăriei PVC, la închiderile cu rigips, terminarea instalațiilor

electrice, termice și sanitare interioare. Apoi se vor monta ferestrele ghilodină necesare zonelor septice. Totodată în curtea spitalului se finalizează căminele și bazinele pentru pomparea canalizării menajere. Centrala termică este realizată în proporție de 90%. Ritmul este, cum spuneam, unul alert, constructorul asigurându-ne că lucrările vor continua conform graficului de lucrări stabilit.

Carevașăzică viitorul spital...

► Viitorul spital al Orașului Lipova, se va finaliza conform proiectului, în termenul stabilit, în prima jumătate a anului 2020. Noul Spital Orășenesc Lipova va deservi peste 60.000 de cetățeni de pe Valea Mureșului.

La ce sumă se ridică această investiție?

► Investiția se ridică la 5,6 milioane de euro (valoarea licitată), fiind finanțat din fonduri guvernamentale, de Ministerul Dezvoltării, prin Compania Națională de Investiții.

În concluzie, domnule primar...

► În concluzie, domnișoară Roxana, se confirmă adevărul că dincolo de politică și de bătăliile electorale, rămâne ceea ce facem pentru oameni.

Dialog consemnat de
ROXANA FURDEAN

UN PRIM PAS PENTRU CONSTRUIREA UNUI NUMĂR DE 16 LOCUINȚE DE TIP ANL PENTRU SPECIALIȘTII ÎN SĂNĂTATE A FOST FĂCUT PRIN IMPLICAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE A ORAȘULUI LIPOVA

Primăria Orașului Lipova și Agenția Națională pentru Locuințe, au semnat Contractul pentru predarea amplasamentului în vederea construirii unor noi locuințe de tip ANL, destinate specialiștilor în sănătate.

Administrația Publică Locală a orașului Lipova se implică în continuare în susținerea și dezvoltarea domeniului sănătății din orașul Lipova, complementară construirii noului spital în orașul Lipova, realizând un prim pas și pentru construirea unui nou bloc cu locuințe de tip ANL, destinate medicilor specialiști, încercându-se astfel atragerea acestora, dată fiind necesitatea, în viitorul apropiat, a personalului medical specializat pentru viitoarele secții ale noului Spital Orășenesc Lipova.

Odată cu demararea lucrărilor de construire a noului Spital Orășenesc Lipova, Primăria Orașului Lipova a făcut apel la Agenția Națională pentru Locuințe, pentru sprijin în realizarea unor noi locuințe de tip ANL, pentru închiriere și destinate specialiștilor (cadre medicale) în sănătate, de care va fi nevoie și care vor ajunge să profeseze în cadrul secțiilor medicale din noul spital al orașului Lipova.

În urma discuțiilor purtate între reprezentanții celor două instituții și a prezentării detaliate a situației existente la Lipova, unde este în plină desfășurare construirea noului Spital Orășenesc Lipova, care va deservi atât orașul Lipova, cât și întreaga zonă a Văii Mureșului, construcție care se va finaliza în cursul anului 2020 și va reprezenta una dintre cele mai complexe și moderne unități spitalicești din zona de vest și nu numai și care va cuprinde noi secții medicale, în cadrul cărora va fi nevoie de un număr destul de mare de specialiști, s-a ajuns la concluzia că este imperativ necesară construirea unor noi locuințe de tip ANL.

Agenția Națională pentru Locuințe a răspuns pozitiv solicitării Administrației Publice Locale Lipova, fiind de acord cu realizarea unui nou bloc de tip ANL, cu un număr de 16 apartamente.

Prin contractul încheiat cu Agenția Națională pentru Locuințe, Orașul Lipova asigură punerea la dispoziție a terenului și a utilităților necesare acestui obiectiv de investiții, astfel încât acest proiect să fie dus la îndeplinire, iar noile locuințe să fie date în folosință în condiții optime.

PRIMĂRIA ORAȘULUI LIPOVA

Colindul strămoșesc să se împletească
cu gândurile bune în marea
Sărbătoare a Crăciunului.

Sărbătorile de iarnă să vă umple
inima și casele de bucurie,
pace sufletească și iubire.

Anul Nou să vă găsească sănătoși,
veseli și plini de speranțe!

La Mulți Ani!

Primar Mircea Jichici Viceprimar Vasile Dodon
Consiliul Local Lipova

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

PRIMĂRIA GIARMATA A INAUGURAT PARCUL TINERETULUI, CHIAR DE ZIUA NAȚIONALĂ

Primăria Giarmata le-a făcut o nouă surpriză cetățenilor și a inaugurat un nou și frumos parc, chiar de Ziua Națională a României, 1 decembrie 2019, în cartierul Tineretului. La eveniment au fost prezenți mai mulți locuitori care au fost foarte încântați de minunatul obiectiv de agrement. Cu acest prilej, domnul Virgil Bunescu, primarul comunei, a explicat de ce a construit acest parc numit al Tineretului și că vor urma și altele în 2020: „Inaugurăm acest parc astăzi. Sigur nu este ceva extraordinar, dar este un pas spre normalitate. Noi avem un program de construcție a parcuri-

lor. Acesta a fost făcut în contratimp. În luna mai, încă nu aveam finanțarea, iar astăzi, 1 decembrie 2019, îl inaugurăm. Am intrat într-o campanie de construit parcuri în comuna Giarmata. Până la Crăciun, vom inaugura parcul din Cernăteaz, iar în 2020 vom inaugura parcul Eugeniu de Savoya.”

După ce a mulțumit tuturor colaboratorilor, domnul primar a mai spus că acest parc, „nu face decât să întregască și să înfrumusețeze cartierul Tineretului. Am pus și pomi. Este o plăcere să locuiești în acest cartier. Dacă în urmă cu un an-doi era o problemă aici, era multă apă și nu îți venea

să stai aici. Acum s-au schimbat lucrurile și este mult mai atractivă viața în cartier. Vă mulțumesc că ați venit, chiar de 1 decembrie, duminică, chiar de ziua liberă, când toată lumea putea să facă altceva în loc să vină la inaugurarea unui parc”, a spus edilul Virgil Bunescu. Mai mult decât atât, în zona limitrofă, va fi dezvoltată zona de locuințe și, în apropiere, va fi ridicat un complex termal, mare pe 30 de ha. Chiar s-au găsit investitori. „Aici în pământ există apă termală și vrem astfel să întregim zona pentru ca viața din Giarmata să fie o atracție pentru toți”, a mai spus Bunescu.

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI SĂRBĂTORITĂ ÎN PARCUL IZVOR DIN GIARMATA

Duminică 1 decembrie, de la ora 16.00, a fost sărbătoare mare în frumoasa comună Giarmata, din județul Timiș. Astfel, pentru a marca Ziua Națională și 101 ani de la formarea României Mari, Primăria și Consiliul Local au organizat un mare spectacol tradițional folcloric în noul parc Izvor, inaugurat în această vară. Aici, cu mic cu mare, cetățenii s-au reunit pentru a se distra și a-i admira pe scenă pe copiii artiști ai Școlii Gimnaziale,

coordonați de inimoasa profesoară Valentina, dar și pe tinerii talentați de la Pro Datina și Ansamblul Sânzieni bănățene, coordonați de Maria Petchescu și de Veronca Kretten. În același timp, așa cum i-a obșnuit de fiecare dată, primarul Virgil Bunescu a pregătit și un delicios ospăț de fasole cu ciolan și vin fiert, pentru toți cei prezenți. Cu acest prilej, primarul Giarmatei, le-a vorbit celor prezenți despre importanța Zilei Naționale și i-a îndemnat să fie mândri că sunt români:

„Ziua de 1 decembrie este foarte importantă pentru români, fiindcă e ziua noastră națională. Dacă anul trecut sărbătoream 100 de ani, acum marcăm 101 ani. Vreau să mai amintesc că, în august 2019, s-au împlinit 100 ani de când s-a instaurat și administrația românească în Banat. Mă bucur că suntem cu toții aici, în parcul Izvor, să sărbătorim Ziua Națională a României, iar noi am reușit să facem ceva pentru dumneavoastră. Prezența dumneavoastră aici este o dovadă a respectului pentru această mare sărbătoare. Să fiți mândri că sunteți români, că sunteți din Giarmata și din această țară

frumoasă, numită România. Astăzi, românii sunt împrăștiați în toate colțurile lumii și eu visez că, într-o zi, ei se vor reîntoarce în țară, fiindcă este nevoie de ei aici, în România. Copii și părinți – mame și tați – mulți sunt plecați în toate zările. Poate va veni și vremea când se vor întoarce. Mulțumesc tuturor care m-au ajutat ca această zi de 1 decembrie să fie frumoasă și să o sărbătorim cum se cuvine!”

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Pozează realizările lui Ilie Golubov, că ele vorbesc mai mult decât vorbele mele!

Titu BOJIN - director al Administrației Bazinale de Apa Banat

Pornesc spre comuna fruntașă Remetea Mare la ceasul când un soare de decembrie, șters și fără vlagă abia rumenea anemic cerul în zorii zilei. Nu s-a sfârșit bine toamna și nici iarna nu-ncepe cum trebuie; răstimpul acesta ciudat, nici toamnă, nici iarnă, mai păcătos și decât amândouă. Anotimp hibrid. La intrarea în primăria comunei, aflând că domnul primar se află prin comună urmărind diverse stadii ale lucrărilor, îmi iau inima în dinți și abordez un oaspete drag comunei în care mă aflu. Și dânsul se arată bucuros de întâlnire!

Domnule director Titu Bojin, este pentru a doua oară când ne vedem pe aria acestei co-

mune.

► Asta înseamnă că unul din noi, vine cam rar prin comună. Oare, cine o fi?

Domnule director, dacă dumneavoastră, cu siguranță, sunteți cel care veniți mai des prin comună, îmi puteți spune câteva vorbe despre evoluția comunei Remetea Mare în ultimii ani?

► Roxana, tu știi că mie îmi face plăcere să stăm de vorbă, chiar și să dau interviuri, dar, pentru că ne aflăm la sfârșit de an, ți-aș da o sugestie.

Vă ascult.

► Du-te și pozează realizările lui Ilie Golubov, că ele vorbesc mai mult decât vorbele mele! Nu facem parte din același partid și nu sunt genul de om care să aduc laude gratuite, dar nici nu pot să nu recunosc valoarea acolo unde este. Și de ce să nu o spunem pe șleau: Ilie Golubov, este un primar valoros și un om atent la dorințele consătenilor săi. Draga mea, nu pot decât să-l felicit. Și nu uita, poze... Nu spuneți voi jurnaliștii că o poză face cât o mie de cuvinte?

Noi, domnule director.

► Atunci, du-te și arată cititorilor jurnalului, pe care cu onoare îl coordonezi, proiectele realizate ori aflate în lucru ale acestui primar gospodar.

Foaia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„ARĂTÂND RECUNOȘTIȚĂ VÂRSTNICILOR, ARĂTĂM PREȚUIRE ÎNȚELEPCIUNII”

VICTOR MALAC, PRIMAR AL COMUNEI DUMBRĂVIȚA

La invitația conducerii primăriei de a participa la „Balul Seniorilor”, eveniment dedicat pensionarilor din comuna Dumbrăvița, desfășurat în Sala Polivalentă au răspuns un număr semnificativ de pensionari, aproximativ 300, care au petrecut ca în tinerețe, pe acorduri de muzică.

Pentru ei, organizatorii au pregătit o seară de neuitat, inclusiv un spectacol artistic diversificat. Cu această ocazie, Primăria și Consiliul Local Dumbrăvița, potrivit unei hotărâri de consiliu, au oferit vouchere în valoare de 1500 de lei pentru 16 cupluri de seniori dumbrăvițeni, care au împlinit peste 50 de ani de căsătorie.

Cu acest prilej, primarul comunei, domnul Victor Malac, a urat bun venit celor prezenți, sănătate și viață lungă, mulțumindu-le pentru faptul că, de-a lungul anilor, și-au adus aportul la viața comunității din Dumbrăvița.

Marea majoritate a pensionarilor de astăzi, dar care au muncit cu destoinicie odinioară, au arătat că încă știu să se distreze, știu să se bucure de viață, mai pot să danseze după cele mai alerte ritmuri.

Într-un moment de răgaz, domnul primar mi-a declarat: „Arătând recunoștință vârstnicilor, arătăm prețuire înțelepciunii. Le mulțumesc tuturor celor care astăzi se află prezenți aici, precum și celor care, din pricini ce nu țin de dânsii, nu au putut veni, sănătate și liniște sufletească.”

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

LA SFÂRȘIT DE AN...

Acum, în apropierea sfârșitului de an un mare vis al cetățenilor comunei noastre și nu numai, este aproape de a deveni realitate! Este vorba de tronsonul de trei kilometri ce aparține comunei Măureni care leagă localitatea Șoșdea de Tormac și automat cele două județe Caraș-Severin și Timiș. Proiectul, în valoare de peste 4 milioane de lei, fiind finanțat prin Pro-

gramul Național de Dezvoltare Locală II.

Nici vecinii din județul Timiș nu sunt departe de realizarea tronsonului de drum ce le aparține. D-l primar Brian Filimon ne-a informat că administrația din Tormac a semnat contractul de execuție pentru restul tronsonului de drum care, odată finalizat, va scurta drumul spre Timișoara cu aproximativ 20 km. Din cau-

za, faptului că iarna se apropie cu pași repezi, iar astfel de lucrări nu se pretează pe timp de iarnă, lucrările vor fi demarate în primăvara anului 2020.

Până atunci, vă invităm la o retrospectivă fotografică a unor evenimente derulate în comuna noastră.

DRAȚI LOCUITORI AI COMUNEI MĂURENI,

Venirea lui Hristos este aducătoare de bucurie sfântă și pace adevărată în suflet. În această atmosfera sfântă, a

sărbătorii Nașterii Domnului, vă doresc tuturor, atât în numele conducerii Primăriei Măureni, cât și al Consiliului Local, o sărbătoare a Nașterii Domnului cu multă pace sufletească și un Nou

An cu frumoase împliniri în viața proprie și a familiilor voastre.

La mulți ani!

BRIAN FILIMON
PRIMAR AL COMUNEI MĂURENI

Un prieten de nădejde al comunei Măureni, domnul ministru Marcel Vela, alături de primarul nostru

Doi buni prieteni: Călin Dobra, președintele Consiliului Județean Timiș și edilul comunei Măureni, domnul Brian Filimon, într-un moment de destindere sportivă

Foaiia de Lugoj

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„UNICUL DOR AL VIEȚII MELE E SĂ-MI VĂD NAȚIUNEA MEA FERICITĂ”

AVRAM IANCU

Si anul acesta Lugojul a îmbrăcat haina de sărbătoare la început de decembrie. Administrația locală lugojeană a organizat o manifestare solemnă, prin care a marcat celebrarea Zilei Naționale a României.

Evenimentele au început cu primirea oficialităților la monumentul Soldatului cu Pușca. După intonarea imnului de stat și oficierea slujbei religioase, muzeograful Răzvan Pinca a ținut un scurt discurs în fața lugojenilor prezenți la manifestare.

Evenimentul a continuat cu depunerea de coroane din partea oficialităților, a șefilor de servicii, parlamentarilor, partidelor politice și a altor organizații și instituții.

La final, militarii lugojeni au fost cei care au pus punct manifestației.

POEZIA DE ȚINUT MÎNTE

Clopotul reîntregirii

ADRIAN PĂUNESCU

*Bat clopotele cântând Reîntregirea
Și sufletul ia foc în clopotari
Întâi Decembrie ne e unirea
Și strălucirea României Mari.*

*Mihai Viteazul intră-n catedrală
Și are harta Daciei în mâini
Într-însul Burebista se răscoală
Și-apoi pe vatra lui se nasc români.*

*Și iar începe clopotul să bată
Și sângerează sutele de ani,
În osul nației se-aude-o roată
Mușcând din Horea, Cloșca și Crișan.*

*Și iar la Alba Iulia ni-i flancul
Pe care ardem și ne batem toți
Când dinspre Apuseni răsare Iancu
Ca un Isus Cristos cu chip de moț.*

*Dar e un an care nicicând nu trece
Un an pe care-n veci îl vom dori
O mie nouă sute optsprezece
Al nostru an de fiecare zi.*

*Ne fie el de-a pururea An-Noul
În lupta cu problemele de azi,
Cântăm din Alba Iulia Eroul
Pe Reîntregitorul cel Viteaz*

*Cât flamura roș-galbenă-albastră
Ne este prag și steag și ideal
Veniți, Români, veniți la Mecca noastră,
Veniți la Alba Iulia-n Ardeal.*

Rubrica școlii

UN NOU PROIECT CÂȘTIGAT DE MUNICIPALITATE

Asociația GAL Strategie, Responsabilitate, Comunitate pentru Municipiul Lugoj a lansat primul apel de fișe de proiecte pe Programul Operațional Regional. Apelul vizează dezvoltarea infrastructurii educaționale prin reabilitare, modernizare, dotare unități de învățământ preuniversitar - creșe, grădinițe, școli primare, școli gimnaziale - din cele trei zone urbane marginalizate care au fost identificate în cadrul proiectului: dezvoltare locală plasată în responsabilitatea comunității din municipiul Lugoj, printr-o abordare integrată și multisectorială - proiect câștigat de municipalitate la finele anului 2018.

În cadrul acestui apel, Primăria Municipiului Lugoj va depune două fișe de proiect: una pentru reabilitarea Grădiniței cu program normal nr. 9 din satul Măguri și a Școlii Gimnaziale nr. 12 din Măguri, iar cea de-a doua pentru reabilitarea Școlii Gimnaziale nr. 1 și a Grădiniței cu program normal nr. 6, ambele situate pe strada Bocșei și frecventate de copiii din cadrul zonei urbane marginalizate Herendești-Bocșei.

Copilăria ESTE ÎNIMA TUTUROR VÂRSTELOR

Municipalitatea lugojeană a achiziționat cinci noi complexe de joacă pentru copii, pe care le-a instalat în Lugoj. „Fiecare din cele cinci complexe de joacă este prevăzut cu două tobogane, două leagăne, un balansoar și un element de joacă pe arc”, au anunțat reprezentanții Primăriei Lugoj. Cele cinci complexe de joacă au fost amplasate pe strada Tapiiei, în apropierea magazinului Profi, la Ștrandul Municipal, și la grădinițele PP Nr. 4, de pe Aleea Brazilor, PP Nr. 1, de pe strada Traian Grozavescu, și PP Nr. 5, de pe strada Ceahlăului.

„ENORM DE MULT”

De multe ori, din dorința de a sublinia o anumită idee, se apelează la o exprimare «în exces». Este una dintre cauzele apariției pleonasmelor. Structura din titlul articolului – *enorm de mult* – care se poate auzi ori citi destul de des, este o exprimare pleonastică.

Enorm din fr. *enorme*, lat. *enormis*, conform DEX, are sensul „foarte mare, imens, uriaș, colossal, foarte mult”, având, așadar, valoarea unui

superlativ pentru mult. A spune *enorm de mult* ar însemna *foarte mult de mult*, ceea ce este un nonsens. Corect se va spune, de exemplu: „Te admir enorm” sau „Te admir foarte mult” și nu „Te admir enorm de mult”.

În schimb, *enorm*, cu valoare adverbială, urmat de diverse adjective introduse prin prepoziția de, formează structuri corecte. Exemplu: *enorm de frumos* (cu sensul extraordinar de frumos).

În mod similar, *Te ador enorm* este o exprimare pleonastică, deoarece *a adora* semnifică *a iubi în cel mai înalt grad, fără limită, a venera, a diviniza* etc. Prin urmare, asocierea unui asemenea verb cu *enorm*, care, ca superlativ, exprimă o caracteristică în cel mai înalt grad (ca și verbul *a adora*) este un pleonasm. Variantele corecte sunt: *Te ador* sau *Te iubesc foarte mult*.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Mulțumesc domnului primar pentru sprijinul acordat în desfășurarea acestui festival

Ladislau HELEPORT - Viceprimar al comunei Bata

Am revenit în satul bătanilor, la vremea când pasărea toamnei și-a găsit culcuș în ultima filă de calendar. Pământul lor, îngrijit gospodărește, poartă în el bobul grâului care, în credința țaranului, are chip de om. Bata este unul din puținele sate din oropsita Românie, unde vântul iernii se schimbă în povești. Și atunci toate sâniile lunecă pe stradă, iar cei ce iubesc poveștile, scot din grajduri călduroase caii și-i înhamă ureche la ureche pornind prin troieni. Vremuri de fericire dulce. Bata fiind singurul loc de pe pământ unde din gheața unde cad copiii răsar flori dalbe.

Domnule viceprimar, vă reîntâlnesc după câteva luni de la festivalul, de acum celebru, de muzică folk, pe care anual îl pregătiți pentru iubitorii de frumos. Cum priviți spre anul care se încheie?

► Din punctul meu de vedere și chiar al întregii echipe din administrația noastră, pot spune că a fost un an bun, atâta timp cât, aproape tot ce ne-am propus, am reușit să ducem la îndeplinire. Și când spun asta, mă gândesc la întreaga noastră listă de investiții. Ba dacă mă gândesc bine, am făcut și lucruri pe care nu le-am prevăzut în planurile acestui an.

Cum ar fi?

► De pildă, podurile, care în urma inundațiilor s-au cerut ridicate. Și le-am construit, atât la Bata, cât și pe drumul ce duce spre localitatea Bulci.

Dacă tot am vorbit de poduri, trebuie să vă întreb și de apă, de apa potabilă.

► Domnul primar a depus proiectul pentru apa potabilă ce va fi asigurată în toate cele patru localități ale comunei noastre. Este un proiect mare atât ca dimensiune, cât și ca fonduri pe care le solicită.

Unde va fi forajul central?

► În localitatea Țela.

La ce adâncime?

► În jur de 270 de metri.

Cu asfaltul cum stați?

► Bine, prima etapă de șase kilometri de străzi a fost realizată...

În ce localități?

► În Bata, în Țela și în Bacău de Mijloc.

Cu ce fonduri?

► Cu fonduri guvernamentale.

Ați efectuat lucrări și pe drumurile de exploatare?

► Desigur. Am pietruit o mare parte din aceste drumuri, ele având o importanță mare pentru toți proprietarii de pământ. Acum, pot intra camioanele mari, pentru a încărca recolta direct din câmp de la producător. Având marele avan-

taj, că lucrările au fost făcute, în mare parte, cu utilajele noastre.

Și la instituțiile de învățământ, după cum am văzut s-au făcut lucrări.

► Da, la școala din Țela, la grădiniță. Apoi am terminat în fața Căminului un platou cu pavele și alte lucrări gospodărești necesare comunei. Și din fonduri proprii, am terminat și stațiile de autobuz în toate localitățile. Dar vorbind despre școală, vreau să amintesc că și în acest an, conducerea primăriei a acordat aceeași atenție dărilor care vor fi făcute elevilor aflați pe băncile școlilor noastre.

Am început domnule viceprimar dialogul nostru, amintind de singurul festival „flower power” din județul Arad, al cărui inimos organizator sunteți dumneavoastră. Cum vi s-a părut desfășurarea lui în acest an?

► Ca în fiecare an, extrem de civilizat, cu un public numeros venit nu numai din țară ci și din străinătate. Iar despre soliștii care au onorat scena cu prezența lor, nu am decât cuvinte de laudă. Întrebarea dumneavoastră, îmi oferă prilejul de a mulțumi, și pe această cale, domnului primar pentru sprijinul acordat în desfășurarea acestui festival.

Domnule viceprimar, vă mulțumesc și eu, pentru amabilitatea cu care ați acceptat acest dialog.

► Cu multă plăcere.

DEMOCRAȚIA CREEAZĂ SAU ALTEREAZĂ SISTEMELE?

DELIA MICURESCU

Democrația creează sau alterează sistemele? Nu se știe cine e de vină. Totul, deocamdată, plutește într-o enigmă. Care, din nefericire, este sortită să se mai întindă o vreme. Mai avem nevoie de răgaz, se scuză politicienii. Cât?

Este greu de presupus. Încă zece, douăzeci de ani. Poate o altă generație?

Cu siguranță, cred în viitorul copiilor noștri, care n-au cunoscut tentaculele caracatiței. Sperăm că ei vor șterge rușinea și lașitatea noastră. Și nu oricum. Cel puțin cu demnitatea românului de altădată. Să fim chiar așa noi, românii, cum ne-a catalogat un sociolog, prin anii '40, eșuați genetic”. Cine suntem noi? Numai niște români cărora nu le place munca măsurată de ceasornic, fără suflet de burghez, fără tovarășia ortacilor, de capul lor? Muncim dezordonat, numai în glumă, în salturi, cu lungi ceasuri de odihnă? Fără curajul de-a învinge mentalitatea, fără curajul riscului, să fie munca românului doar un foc de paie? Să fie timpul pentru români orice, numai monedă nu? De ce la târg stă și se tocmește ceasuri întregi pentru un lucru de nimic? Și tot așa, la petrecere, pierde zile și nopți în șir. Copilul săteanului român merge la școli croite după metodele apusene. Când iese din școală, el muncește la fel cum învățase din moși-strămoși. Să fugă tinerimea română de muncă? Asta nu mai cred. Dar sunt sigură c-ar vrea o muncă în condiții speciale, fără liberă concurență, care să răsplătească, nu după produsul ei, ci după intențiile celui ce o prestează. Școala românească a îmbrățișat cu discernământ ideile apusene, dar spiritul burghez occidental a fost trădat de corpul didactic.

Am ajuns și la legile țării. Să creadă românul că nerespectarea legii poate fi un titlu de mărire și putere? Credeți că sunt români care cer beneficii pe baza dovezii de român?

Subscriu că românul mai este încă primitiv, tolerant, iubitor de dreptate, religios. Jur că toate aceste daruri nu ar putea fi simple desertuni cu rol de complimente făcute de oaspeții străini! De ce ne-ar minți? De ce nu ne spun adevărul? Nu pot să cred. Ceea ce am gândit până acum nu pot să fie caracterele genetice ale nației române.

Și, dacă totuși ar fi, merită să umblăm la savanți ca să ni le schimbe. Poate ne clonează dintr-o genă superioară. Să atingă și românul perfecțiunea. Că prea e umilit de toți. De ce? Fiindcă este prea naiv și își pleacă capul la picioarele tuturor.

Singura șansă de salvare sunt generațiile care învață azi la Oxford, la Harvard, la Sorbona. Cu condiția să răbufnească în ele dorul de patrie și altruismul pentru compatrioți.

DIN LADA CU ZESTRE A ȚĂRII BANATULUI

Sara, la bunișii mei

MARIUS MUNTEANU

Ca un panjane, subțare,
Toarșe buna neșce fire.
Dân șe lume dă mătasă-s
Firili dân caier scoasă?

Mă tăt uit cum vin, dă sus,
Rază galbene pră fus.
Caieru și firu-n mână
Îs dă aor și lumină.

Poace-fi că maica-bună
Toarșe razăli dă lună,
Tata-moșu, dă cu vreme,
Mereuț, le-adună-n gheme,

Leagă firu la sucală
Și-n suveică, dă băceală.
După care, buna-n spată
Pitulă grăgina toată.

Ca pră spuma dă săpun
Mă căznii și eu s-adun
Două fire, să-m rămână
Numa sara asta-n mână;

Răsăpice-n păru-m nins
S-or topit și nu le-am prins...
Sara, la bunișii mei
Sânt că-s mai bătrân ca ei.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

În ultima lună a acestui an, ne-am gândit să realizăm, cu ajutorul memoriei fotografice, o scurtă trecere în revistă a câtorva din momentele frumoase ale comunei petrecute în lunile care au trecut, împreună cu mesajul de sfârșit de an al domnului primar.

Dragi locuitori ai comunei Biled,

În preajma sfințelor sărbători, vă adresez, atât în numele meu, cât și al Consiliului Local, cele mai sincere urări de sănătate și viață

lungă. Bunul Dumnezeu să binecuvânteze casele voastre.

La mulți ani și un An Nou fericit tuturor!

**PRIMAR,
CRISTIAN DAVID**

Foaia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Eu am înțeles demult că nu trebuie să așteptăm ajutor de la București, am învățat să îmi rezolv problemele pe plan local...

Petru ROMAN - Primar al orașului Deta

Ne deplasăm la Deta în prag de sărbătoare, de dimineață, cu gândul la gerul Crăciunului și sufletul încălzit de amintirea colindelor. Orașul e plin de luminițe, copacii au urme de promoroacă precum într-un

basin, iar în aer se coboară, apăsător, norii grei. Domnul primar, Petru Roman, ne salută prietenește și, ospitalier, ca de obicei, ne oferă un ceai cald. Vorbim despre spectacole, proiecte, despre politică, dar, în mod special, despre oameni, așa cum îi place domnului Todî...

Domnule primar, suntem în luna de iarnă cea mai așteptată, cum se pregătește Deta de sărbătoare?

▶ Ca în fiecare an, am pregătit o serie de evenimente care să îi bucure pe locuitorii orașului nostru. După manifestațiile de Întâi Decembrie vom organiza mai multe spectacole dedicate sărbătorilor de iarnă la Centrul Cultural Deta: pe 6 decembrie, „Moș Nicolae - activități specifice”; pe 7 decembrie, „Spectacol de obiceiuri și tradiții ale maghiarilor din Deta”; în 15 decembrie, „Spectacol folcloric al Ansamblului Sveti Nikola Deta, dedicat Sfântului Nicolae”; iar pe 20 decembrie, „Cânt din suflet de român, astăzi, în prag de Crăciun”, spectacol extraordinar de colinde; pe 24 decembrie: „Sărbătoarea pomului de Cărciun”, de data aceasta în Piața pompierilor din Deta, cu toți colindătorii bisericilor din orașul nostru; apoi „Magia Crăciunului”, o expoziție de lucrări de Crăciun realizate de preșcolarii de la grădinița orașului nostru, tot la Centrul Cultural Deta și „Ziua sportului”, ce vizează premiarea activității sportive în cadrul orașului.

E sfârșit de an, domnule primar, un an dificil, cu instabilitate în țară, cu alegeri, în care, în ciuda tuturor greutăților, v-ați implicat activ în proiectele ce susțin creșterea nivelului de trai al comunității noastre. Putem face un bilanț, care sunt reușitele de până acum?

▶ Așa cum ați spus și dvs., am avut un an foarte greu, atât eu personal, cât și comunitatea care m-a ales să mă ocup de administrația orașului.

Poate cele mai mari dificultăți au fost cauzate de perioada electorală prin care am trecut. Din păcate, de fiecare dată când avem alegeri în țară, situația este extrem de instabilă, iar principala cauză pe care am identificat-o este dorința politicianilor de a obține voturi, fără să se gândească la prețul pe care îl plătesc

cetățenii. Din păcate nu reușim să construim o clasă politică ceva mai responsabilă și efectele le simțim cu toții.

Eu am înțeles demult că nu trebuie să așteptăm ajutor de la București și am învățat să îmi rezolv problemele pe plan local. Am reușit să facem un buget echilibrat din care ne-am gospodărit foarte bine și am finalizat lucrările scadente din acest an.

Există și o sursă adițională de finanțare pe care v-ați bazat pentru a finaliza lucrările?

▶ O sursă importantă de finanțare pe care m-am bazat și în acest an, au fost fondurile europene, iar perspectivele din acest punct de vedere sunt foarte bune. Trebuie să menționez aici profesionalismul și efortul depus de funcționarii din primărie, precum și sprijinul primit din partea Consiliului Local. Am demonstrat că putem să administrăm eficient orașul și fără să facem politică și fără să stăm cu mâna întinsă.

Am finalizat cinci proiecte: cel ce vizează accesul în Parcul Industrial, două străzi în satul Opațița, un bloc ANL pentru sănătate cu 16 apartamente, amenajare trotuare în străzile Calea Banlocului, Mărășești, Călimănești și amenajare șanțuri, respectiv trotuare pe străzile Sf. Ioan, 16 Decembrie.

Din partea dumneavoastră ne așteptăm mereu la proiecte ambițioase. Ce ne va aduce anul care vine? Ce planuri de viitor aveți?

▶ În anul 2020 vom finaliza alte patru proiecte: cel centrat pe Piața Agroalimentară, un Bloc ANL pentru tineri cu 32 apartamente, Proiectul de mobilitate pe străzile Mihai Viteazul și Revoluției și anveloparea a trei blocuri în zona Elena Ghenescu. Toate sunt proiecte începute.

În afară de acestea așteptăm dezbaterile pentru buget să vedem dorințele populației, pentru că, pentru noi, esențial este ceea ce își doresc cetățenii orașului Deta.

Domnule primar, în această lună sărbătorim Ziua Națională a României...

▶ Decembrie reprezintă un moment aniversar emoționant și un bun prilej pentru noi toți să ne amintim de generația care a făcut posibilă România de astăzi.

Am avut atunci, la început de secol XX, o clasă politică care a înțeles că pentru desăvârșirea statului național român era nevoie ca orgoliile politice să fie lăsate în plan secundar, iar interesul național să primeze și, poate mai important decât orice, am avut români bravi care nu au ezitat să se jertfească pe câmpurile de luptă pentru a vedea împlinit

un vis de secole al acestui popor.

Anii care s-au scurs de la Marea Unire și până în prezent nu au adus multe schimbări în bine, așa îndrăzni să spun că multe s-au schimbat, din păcate, în rău și mă gândesc, în primul rând, la clasa politică, adică la zona din societatea noastră unde se iau deciziile importante care ne vizează pe noi toți. Nu vreau să generalizez și nici să acuz pe nimeni. Știu că în România de azi există oameni capabili, bine pregătiți și competenți, care știu ce au de făcut.

Ce ne lipsește, domnule primar?

▶ Ce ne lipsește este exact unirea. Suntem parcă mai dezbinați ca oricând și nu reușim să ne înțelegem în probleme importante ale societății noastre. Dar sper să reușim să ne schimbăm în bine.

Dacă privim cu atenție și învățăm din lecțiile pe care ni le oferă istoria, nu avem cum să greșim. Iar 1 decembrie este o astfel de lecție. Un model din care ne putem inspira încă 100 sau 1000 de ani de acum încolo.

1 decembrie este sărbătoarea neamului românesc care deschide, de fapt, seria sărbătorilor de iarnă. Mă gândesc acum, în pragul Crăciunului și Anului Nou, că se încheie un an plin de provocări și încercări, dar în același timp și un an cu realizări și proiecte finalizate. Așa cum e în viață, am avut greutăți, dar și multe bucurii. Acum, la sfârșit de an, am deosebita plăcere de a mulțumi, în primul rând, locuitorilor din Deta pentru contribuția adusă la schimbarea în bine a orașului.

Dacă tot am vorbit despre sărbătorile de iarnă, așa consemna cu plăcere mesajul dumneavoastră către locuitorii orașului Deta și ai Opațiței?

▶ Vreau să transmit cetățenilor orașului nostru toate urările de bine și mult succes în viitor. Fie ca bunul Dumnezeu să aducă în casele tuturor sănătate, bucurii și multă fericire. Crăciunul este aproape și sufletul se pregătește să primească cu pace și voie bună vestea Nașterii Domnului nostru. În prag de sărbătoare, să ne pregătim casele pentru colindători și sufletul pentru bucuriile care îl așteaptă în seara de Ajun.

Crăciunul ne oferă tuturor prilejul de a sărbători alături de cei dragi, în armonie și cu bucurie, dar și cu încredere în zilele care vin. Fie ca Sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Isus Hristos să vă aducă în dar numai bucurii, sănătate, împliniri și prosperitate. Crăciun fericit și un An Nou 2020 îmbelșugat!

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„FELICIT PE TOȚI TINERII CARE, ÎN DIVERSE RAMURI SPORTIVE, FAC CÎNSTE COMUNEI NOASTRE”

Ovidiu DOȚA, PRIMAR AL COMUNEI TOPOLOVĂȚU MARE

Înainte de a accepta să-l însoțesc la unul din meciurile de fotbal la care, din când în când, este prezent, colegul meu, Vasile Todî, mi-a spus: „Meciuri de fotbal curat și frumos nu poți vedea decât în diviziile care,

venind dinspre „C”, coboară până în „sătească”. Numai pe terenurile sătești, toamna, duminicile au pereți de cristal și în dreptul porții de la intrare, lumea se îngămădește cu termosul plin cu ceai cu rom. Acolo fotbalul se joacă întâi pentru spectatori și, mai apoi, pentru că fe-

ciorilor aflați pe teren le place jocul ăsta în care singurele clipe când lumea iese din amorțeală sunt acelea când se înscriu goluri”. Cu aceste observații în minte, m-am îndreptat spre frumosul teren de sport al echipei A.S. Avântul Topolovățu Mare.

Nu intenționez să fac o cronică a acestor frumoase zile, dar nici nu pot să nu consemnez, pentru cititorii noștri din alte localități, că cele câteva sute de spectatori au încurajat echipa favorită într-un mod aflat mereu sub semnul unui fairplay care le face cinste și pe care rar îl întâlnești pe stadioanele românești.

Răsplătindu-și suporterii, A.S. Avântul Topolovățu Mare, echipă aflată în Liga a V-a, Seria 3, a încheiat sezonul 2019 – 2020, pe primul loc cu un număr de 38 de puncte acumulate

în 14 partide. Și aici vorbim de o competiție în care întâlnim cluburi ca C.S.O. Făget, A.S. Recaș ori A.C.S. Electrica, o serie dificilă în care evoluează echipe ce aparțin unor cluburi bine-cunoscute.

La sfârșitul meciului care așeza echipa sa în fruntea clasamentului, domnul profesor Ovidiu Doța, primarul comunei Topolovățu Mare, mi-a declarat: „Este o zi frumoasă, o zi în care acești minunați tineri care evoluează sub culorile clubului nostru, și-au văzut efortul încununat cu un binemeritat succes. Felicit, cu acest prilej, pe toți tinerii care, în diverse ramuri sportive, fac cinste comunei noastre.” Ei bine, la sugestia domnului primar, vom dăruii întreaga pagină a acestei luni, fotbaliștilor din comună și suporterilor care îi încurajează acasă și în deplasare.

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Îmi doresc să îi păstrez pe tineri cât mai aproape de viața comunei

Ioan Cristian CARDAȘ - Primarul comunei V.V. Delamarina

Eceață pe drumul ce urcă ușor spre comuna poetului reprezentativ al liricii în dulcele grai al bănățenilor și este doar început de iarnă. Început uscat, când începutul iernii e umed, spun bătrânii, iar sfârșitul uscat, se știe că anul va fi rodnic. Acum este exact pe dos. La ora la care ajung în fața primăriei, copiii zoresc spre școală, visând să vină vacanța și zăpada și gerul, iar pe cer să fie soare. Atunci să vezi cum scârție sub tălpile săniilor omătul, iar în fața ochilor sar scânteii, de ți-e mai mare dragul. Îi mai privesc o clipă și apoi intru în primărie...

Domnule primar, așa cum am hotărât, în discuția noastră telefonică de ieri, am ajuns la vreme. Dar vă văd pe picior de plecare.

► Bine ai venit. M-ai găsit în plină activitate de finalizare a porțiunii de drum D.C. 136, drum însemnând 1,5 km de asfalt.

Vă promit că nu vă întârzii și voi reduce, cât pot, numărul întrebărilor. La ce valoare se ridică procesul de asfaltare a drumului de care ați amintit?

► În valoare de 518.000 de lei. Tinerii din comună vor primi un dar pentru noul an?

► Vor primi, pentru că așa cum am promis copiilor noștri, am terminat lucrările și pentru terenul de sport din localitatea Victor Vlad Delamarina

În valoare de...

► În valoare de 267.000. Acest teren de sport, cu gazon sintetic, este prevăzut și cu instalație de iluminat pe timp de noapte.

Ați primit o finanțare de undeva?

► Aici putem vorbi de finanțare din surse proprii, doar din surse proprii. Eu cred că asta înseamnă să știi să te gospodărești.

La PUZ-uri cum stați?

► Domnișoară Roxana și acolo stăm bine. Recent am terminat pietruirea la PUZ-ul de la Petroasa Mare, acolo unde am acordat loturile de teren pentru tineri.

În ce fază vă aflați cu canalizarea localității?

► Bine, canalizarea în comună este funcțională, dar mai avem puțin de lucru, au apărut unele probleme care se cer remediate și doresc ca într-o lună sau cel mult două, să putem

spune că le-am rezolvat definitiv.

Sunteți mereu preocupat de starea comunei, de oamenii ei, dar mai ales de tineri, domnule primar.

► Da și îmi doresc să îi păstrez pe tineri cât mai aproape de viața comunei. Sigur, ei sunt plecați, unii la studii ori la muncă în marele orașe, alții în străinătate, dar îmi doresc, ca ori de câte ori ei revin în comună, să ne bucurăm împreună de lucrurile noi realizate. Și pentru că a venit vorba despre tineri și sat, aș dori să publici în „foaia” noastră, pentru toți cei plecați din satele lor, în afara țării, o poezie frumoasă.

De cine este scrisă și cum se intitulează?

► Autorul se numește Adrian Păunescu, iar titlul poeziei este „Satul tău”

Cu plăcere, o voi publica chiar în acest număr de revistă. Domnule primar, știind că sunteți așteptat, vă mulțumesc pentru dialog, rugându-vă, în încheiere să transmiteți un mesaj în prag de nou an, cetățenilor comunei dumneavoastră.

► Și dacă nu m-ai fi rugat, te-aș fi rugat eu. Doresc să transmit tuturor locuitorilor comunei Victor Vlad Delamarina, în numele meu al colegilor din cadrul primăriei și al consilierilor locali, sincere urări de sănătate și viață lungă.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

JUR. AUREL MIHUȚ

Domnul Caius Stănescu din comuna Victor Vlad Delamarina, un fidel cititor al jurnalului Interregional „Banatul”, după cum singur ne mărturisește, ne cere informații despre vârsta de pensionare, redusă pentru anumite categorii de angajați. Domnule Stănescu, legea care permite anumitor categorii de angajați să se pensioneze înainte de vârsta standard de pensionare aplicată majorității a fost promulgată.

Legea prevede reducerea vârstei standard de pensionare cu patru luni pentru fiecare an lucrat în condiții deosebite. Potrivit actului normativ, pentru perioadele ulterioare datei de 1 aprilie 2001, care reprezintă, conform legii, stagiul de cotizare realizat în condiții deosebite sau în condiții speciale se acordă perioade suplimentare la vechimea în muncă, ce constituie stagii de cotizare în condiții normale și anume patru luni pentru fiecare an lucrat în condiții deosebite de muncă, începând cu primul an de stagiul de cotizare realizat în aceste condiții, față de trei luni cât se prevede în prezent.

Mai concret, sunt vizate persoanele care lucrează sau au lucrat în aceste unități care au obținut hotărârea de menținere a avizului de încadrare a locurilor de muncă în condiții speciale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale.

Rubrica elevilor

ROMÂNIA ARE NEVOIE DE O CREȘTERE A NIVELULUI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

PROF. DR. AUREL MIHUȚ

Un studiu global intitulat „Progres Social” a analizat calitatea vieții și bunăstarea cetățenilor din 149 de țări. Probleme cu care se confruntă foarte mulți români și care confirmă scăderea calității vieții românilor sunt îngrijorătoare. Astfel, aceste probleme au pus România pe locul 45, poziționându-se din punctul acesta de vedere pe ultimul loc în Uniunea Europeană; pe locul 88 în ceea ce privește accesul la servicii medicale de calitate; la înscrierea copiilor în școala primară, suntem pe locul 93; când vine vorba de calitatea educației, suntem și mai jos, pe locul 94; în materie de canalizare, suntem pe locul 100 din 149.

Studiul respectiv scoate în evidență și lucruri bune. Astfel, suntem pe primul loc la nivel mondial la surse naturale de apă, acces la electricitate și abonamente la telefoanele mobile, dar, realizatorii studiului au confirmat faptul că investițiile de orice fel în țara noastră nu au cum să ne salveze, dacă nu sunt făcute în educație. Cu certitudine, România are nevoie de o creștere a nivelului învățământului.

ÎNTREBARE CETĂȚENEASCĂ

ÎȚI IUBEȘTI COMUNA?

Desfundă-ți poștețul. / Curăță-ți șanțul și spațiul din fața casei. / Curăță și văruiește pomii din dreptul gospodăriei. / Repară-ți gardul. / Nu arunca gunoaietele pe spațiul public.

POEZIA DE ȚINUT MÎNTE

Publicăm, la rugămintea domnului primar, pentru toți cei plecați, într-un interminabil și trist exod, pentru că și din acest punct de vedere, România trăiește o adevărată dramă, un fragment din poemul promis.

Satul tău

ADRIAN PĂUNESCU

Să vii dinspre viața ta călare
Și copleșit de întrebări și rău,
Să te apropii către înserare
Plângând, cu cal cu tot, de satul tău.

Fântânile, prin cumpeni, te întrebă
Și cimitiru-n cruci îți dă răspuns,
De ce-ai trăit cu-atât de mare grabă,
De ce cărunt de tânăr ai ajuns?

Spre satul tău ce tulbure e drumul,
E iarnă și se-anunță Anul Nou,
Din case mai puțin e parcă fumul,
Copita bate fără de ecou.

Și uite nu e nimeni să te-aștepte,
Ninsorile mai murmură ceva,
În fața casei gheața de pe trepte
Îngroapă în cristale urma ta.

Obositor și la privit e dealul
Dar urcă-l și te-aruncă-n satul tău,
Îți izbucnește-n plâns sub pînteni calul
De-ntregul om ce ești îi pare rău.

Ce noapte de coșmar și de poveste
Se-nchid comunități, ca vechi idei,
Și rudă astăzi nimeni nu-ți mai este
Și toți acum sunt rude între ei.

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„Mai important decât orice, este datoria noastră de a fi mereu alături de copiii comunei”

ION IACOB DAMIAN, PRIMAR AL COMUNEI VERMEȘ

Am revenit în comuna Vermeș în ziua când iarna dădea primele semene de stăpânire. Nu puteam lipsi de la punerea în scenă, ca să aspun astfel, a unui frumos proiect tematic, intitulat: „România-i țara mea” pregătit de inimoasele dascălițe Maria Râmpu și Roxana Damian, împreună

cu dragii lor preșcolari, proiect închinat Zilei Naționale a României. Cu acest prilej, s-au confecționat stegulețe și ecusoane, iar copiii au purtat cu mândrie costumul lor strămoșesc. În această atmosferă de sărbătoare, deschisă prin intonarea imnului național, preșcolarii au colorat steagul României, au umplut sticlute cu orez colorat în roșu, galben și albastru, încheind manifestarea cu o frumoasă horă, în aplauzele părinților prezenți.

Bucuros că am răspuns invitației de a pro-

moza în paginile jurnalului interregional „Banatul” această zi, primarul comunei mi-a spus: „Mai important decât orice, este datoria noastră de a fi mereu alături de copiii comunei. De a îi promova, încurajând astfel, munca lor.”

Da, având astfel de dascălițe și atenția protectoare a administrației locale, copiii Vermeșului își vor aminti cu drag de copilărie. Și peste ani, privind aceste poze, se vor recunoaște zâmbind.

MULȚUMESC DOAMNELOR MARIA RÎMPU și ROXANA DAMIAN, PENTRU SPRIJINUL ACORDAT ÎN REALIZAREA ACESTEI PAGINI / ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Orice reîntâlnire cu edilul frumoasei comune Coșteiu stă sub semnul sincerei politeți și, mereu a unei bune primiri. Om deschis și modest, domnul primar Petru Carebia refuză deseori să vorbească despre realizările sale. Și chiar atunci când acceptă să vorbească despre munca sa, o face cu multă reținere. Dovadă stă dialogul de mai jos, de-a lungul căruia a dorit să vorbească, mai mult, despre oamenii satului și despre credință, decât despre cât de multe a făcut pentru comuna sa.

Domnule primar, ce ar merita consemnat, din ultima decadă a anului în comuna dumneavoastră?

▶ În primul rând, îți urez un bun venit... Mulțumesc.

▶ Și drept calendaristică mai recentă aș aminti faptul că a fost aprobată de către Consiliul Local al comunei Coșteiu organigrama, personalul și funcțiile pentru aparatul de specialitate al primarului.

Sunteți și, repet acest fapt, cunoscut ca un om extrem de apropiat de sfintele lăcașuri de cult. De apropiat și de preocupat mereu de a le fi de un real ajutor. Și în acest an, ați acordat, precum în anii trecuți, sprijin cultelor din comuna dumneavoastră?

▶ Nici nu s-ar putea alfel. Draga mea, tu ești mai tânără și te rog să îți minte că omul dacă se îndepărtează de Dumnezeu se sălbăticește. Devine fiară. Și ca să mă întorc la întrebarea ta, sigur că și în acest an, după puterile noastre desigur, am reușit să acordăm un sprijin financiar, de la bugetul local al comunei noastre unităților de cult din comuna Coșteiu, aparținând cultelor religioase recunoscute în țara noastră.

Care sunt parohiile beneficiare, la cât s-a ridicat suma alocată și cum s-a repartizat ea?

▶ Parohiile cărora le-am acordat acest sprijin sunt cele din localitățile Păru, Coșteiu și Parohia Ortodoxă Filia din satul Țipari. Cât privește suma, a fost aprobată suma de 5000 lei pentru fiecare parohie menționată.

De la ce indicator?

▶ De la indicatorul bugetar 67.02, „Cultura, recreere și religie”.

Aceste sume s-au acordat pe baza unui protocol.

▶ Desigur, sprijinul financiar se acordă pe baza unui protocol de cofinanțare încheiat între Comuna Coșteiu și unitățile de cult.

Există și anumite obligații ale beneficiarilor?

▶ Evident, toate unitățile de cult care au primit subvenții de la Consiliul Local au obligația să întocmească și să transmită o raportare privind modul de utilizare a fondurilor primite conform HG nr. 1470/2002.

Oamenii vârstnici merită tot respectul unei comunități

Petru CAREBIA - Primar al comunei Coșteiu

În ultimii ani, v-ați dovedit un sprijin constant pentru persoanele aflate la o vârstă frumoasă. Vă păstrați această atenție și în acest an?

▶ Oamenii vârstnici merită tot respectul unei comunități. O comunitate cu tineri are asigurat viitorul, iar o comunitate care are și bătrâni, are și zestrea înțelepciunii. Coșteiu le are pe amândouă. Avem și tineri deștepți și frumoși și avem și bătrâni înțelepți. Către aceștia din urmă, către vârstnici privind, ne-am hotărât să acordăm premii familiilor cu domiciliul în comuna Coșteiu care aniversează 50 de ani de căsătorie neîntreruptă și persoanelor în vârstă 90 ani. Toți, absolut toți cei premiați, sunt modele pentru comunitatea noastră.

Ce presupune acest gest de omenie?

▶ Se vor acorda diplome de onoare, și un premiu în sumă de 150 lei fiecărei familii care aniversează 50 de ani de căsătorie neîntreruptă, precum și celor mai în vârstă, adică persoanelor de 90 de ani având domiciliul în comuna Coșteiu.

Sumele?

▶ Sumele necesare acordării premiilor se vor face de la bugetul local.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru primire și dialog.

▶ Și eu îți mulțumesc, dorind, în finalul dialogului nostru, să transmit tuturor locuitorilor comunei mele dragi Coșteiu, acum în prag de an nou, sărbători binecuvântate!

Rubrica copiilor din Coșteiu

Moș Crăciun, Moș Crăciun...

Dragii copii ai comunei Coșteiu, am aflat pentru voi că Moș Crăciun a existat în realitate. În secolul patru, pe actualul teritoriu al Turciei, a trăit episcopul Nikolas din Myra, care ulterior a fost sanctificat. Numele Santa Claus provine, după unii cercetători, din numele german al sfântului, Sankt Niklaus, iar după alții, după denumirea olandeză a acestuia, Sinterklaas.

Și dacă tot se apropie sărbătoarea Crăciunului, vă rog să mai rețineți că, potrivit legendei, tradiția

ciorapilor (la noi se folosesc ghetete) în care se primesc cadourile de Crăciun provine de la trei surori, care nu aveau zestre. Acestea au fost ajutate de Moș Crăciun (Nicolae), care a intrat pe horn și le-a umplut ciorapii cu monede de aur.

Și să nu uitați că primele ornamente ale brazilor de Crăciun au fost merele. Tradiția s-a schimbat, merele fiind înlocuite de lumini, la inițiativa pastorului protestant Martin Luther (1483-1546), după ce acesta a avut o revelație, zărind stelele

strălucitoare printre ramurile unui brad. În condiții naturale (deci nu în pepiniere) un brad are nevoie de cel puțin 15 ani pentru a putea ajunge la dimensiunea optimă pentru a putea împodobi casa de Crăciun. Primul brad artificial de Crăciun a fost realizat de nemți, folosind ca materie primă pene de găscă vopsite.

TRANSPARENȚA ADMINISTRATIVĂ

HOTĂRÂRI ALE CONSILIULUI LOCAL

Hotărârea Nr. 67 din 07.11.2019, privind aprobarea revocării H.C.L. nr. 63/24.10.2019.

Hotărârea Nr. 68 din 07.11.2019, privind aprobarea trecerii unui teren din domeniul privat al comunei Coșteiu, în domeniul public al comunei Coșteiu, în suprafață de 225 mp.

Hotărârea Nr. 69 din 07.11.2019, privind aprobarea trecerii unui teren din domeniul public al comunei Coșteiu, în domeniul public al Statului Român, în suprafață de 225 mp. de trecere a unui bun din domeniul public al județului Arad în domeniul public al comunei Birchis.

Hotărârea Nr. 70 din 28.11.2019, privind aprobarea revocării H.C.L. nr. 69/07.11.2019.

Hotărârea Nr. 71 din 28.11.2019, privind aprobarea completării inventarului bunurilor care aparțin domeniului public al Comunei Coșteiu.

Hotărârea Nr. 72 din 28.11.2019, privind aprobarea trecerii unui teren din domeniul public al comunei Coșteiu în domeniul public al Statului Român în suprafață de 225 mp.

Hotărârea Nr. 73 din 28.11.2019, privind aprobarea trecerii din domeniul privat al comunei Coșteiu a terenului intravilan, înscris în C.F. nr. 405934 loc.

Coșteiu, de sub nr. Top 405934, în suprafață de 3000 mp, în domeniul public al comunei Coșteiu.

Hotărârea Nr. 74 din 28.11.2019, privind aprobarea prelungirii Contractului de concesiune nr. 977/01.03.2011 încheiat cu Cab. Med. dr. Sîrbu Marieta.

Hotărârea Nr. 75 din 28.11.2019, privind aprobarea trecerii terenului intravilan înscris în CF nr. 405671, de sub nr. Top 343-344/1/1 loc. Valea Lungă în domeniul privat al Comunei Coșteiu.

Hotărârea Nr. 76 din 28.11.2019, privind aprobarea completării inventarului bunurilor care aparțin domeniului privat al Comunei Coșteiu.

Hotărârea Nr. 77 din 28.11.2019, privind aprobarea rectificării CF nr. 400815 nr. Top 193/b/3/4/2 loc. Coșteiu.

Hotărârea Nr. 78 din 28.11.2019, privind aprobarea procedurii multianuale de realizarea studiului de fezabilitate, aferent investiției „Extindere rețea de distribuție a gazelor naturale în localitățile Țipari și Paru, comuna Coșteiu, județul Timiș”.

Hotărârea Nr. 79 DIN 28.11.2019, privind aprobarea documentației de atribuire ce cuprinde studiul de oportunitate și caietul de sarcini în vederea demarării procedurii de concesiune a imobilelor înscrise în CF nr. 405936,

CF nr. 405932, CF nr. 405923 și CF nr. 405917.

Hotărârea Nr. 80 din 28.11.2019, privind aprobarea proiectului de rețea a unităților de învățământ de pe raza U.A.T Coșteiu pentru anul școlar 2020-2021.

Hotărârea Nr. 81 din 28.11.2019, privind înființarea Serviciului Voluntar pentru situații de Urgență al Comunei Coșteiu.

Hotărârea Nr. 82 din 28.11.2019, privind aprobarea indemnizației lunare a consilierilor locali din cadrul Consiliului Local al comunei Coșteiu.

Hotărârea Nr. 83 din 28.11.2019, privind aprobarea revizuirii Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Local al comunei Coșteiu.

Hotărârea Nr. 84 din 28.11.2019, privind aprobarea trecerii din domeniul privat al comunei Coșteiu a unor terenuri extravilane, în domeniul public al comunei Coșteiu.

Hotărârea Nr. 85 din 28.11.2019, privind aprobarea documentației tehnice de intabulare a străzilor pe raza Comunei Coșteiu, aparținând domeniului public al Comunei Coșteiu, a localităților Coșteiu, Țipari și Păru.

Foaiia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Primarul nostru a fost cel mai tânăr președinte de C.A.P. din România

Dumitru PREDESCU - Viceprimar al comunei Birchis

De câte ori mă apropiu de Birchis, locul unde și-a așezat reședința scripitorul Alexandru Mocioni, mă gândesc că această așezare trăiește o perpetuă tinerețe a firii, ce nu se trece măcar cu o clipă, ea suie din văi spre culmile înalte ale munților ce se zăresc în depărtarea locului. Aici, culorile lumii sunt vii, iar zvonurile ei clare. Bine primită în biroul său de către domnul viceprimar, ne-am așezat, repede, pe calea dialogului.

Domnule viceprimar, ne reîntâlnim după multă vreme în chiar apropierea sfârșitului de an calendaristic. Nu-mi amintesc să vă fi întrebat vreodată de câți ani lucrați în cadrul acestei administrații?

▶ De 19 ani!

Ați făcut parte din același partid cu domnul primar?

▶ Nu, nu am fost în același partid, dar acest amănunt nu a afectat niciodată buna noastră relație, conștienți fiind că într-o primărie se face muncă de administrație, nu politică. Și nici nu se putea să nu ne înțelegem, doar îl cunosc de când eram copii. Apoi, l-am apreciat când a ajuns președinte de C.A.P., era un adolescent. Și te rog să reții faptul că primarul nostru a fost cel mai tânăr președinte de Cooperativă Agricolă de Producție din România. Și a fost un conducător iubit de oamenii locului, dovadă că l-au ales și reales primar. Și nu era deloc ușor în anii comunismului să te faci iubit de oameni drept conducător.

Cum apreciați munca depusă de administrația dumneavoastră în anul în curs?

▶ Un an bun, cu realizări necesare unei bune dezvoltări a comunei noastre.

Am observat, venind dinspre Făget, că drumul poate fi simțitor scurtat, trecând direct spre Căpâlnaș.

▶ Da, în curând, acest drum se va deschide

traficului, e vorba de o investiție făcută în infrastructura rutieră extrem de necesară locuitorilor comunei Căpâlnaș și nu numai.

Despre ce lungime e vorba?

▶ De aproape șase kilometri de asfalt. Și tot de șase kilometri, va fi și drumul spre Groși, pe care îl dorim gata la primăvară. Asta ținând seama de faptul că acum deja timpul nu ne mai permite lucrări de durată.

Prin ce program ați derulat această lucrare?

▶ Ambele drumuri s-au derulat prin PNDR.

La achiziții, cum stați?

▶ S-a achiziționat un buldoexcavator cu funcționari multiple, cu sprijinul fondurilor europene. Dincolo de asta, la Căpâlnaș, am realizat câteva intervenții necesare la cabinetul medical din localitate și foarte multe lucrări de întreținere și reparații mai ales la instituțiile de învățământ, pentru a putea asigura condiții optime de studii elevilor din comuna noastră.

La lucrările cadastrale, cum stați?

▶ Foarte bine, avem contractată toată suprafața pentru cadastrare.

Cu terenurile de sport, după cum am văzut...

▶ La Birchis am terminat, tot în acest an, un teren de sport cu gazon sintetic, dotat cu instalație de iluminat pe timp de noapte, asemănător cu cel din localitatea Căpâlnaș.

Și fondurile necesare?

▶ Am asigurat suma necesară construcției acestui teren de sport, din fonduri proprii pe care le-am suplinit cu cele primite de la Consiliul Județean Arad. Totodată, am reușit și în acest an, să sprijinim și activitatea cultelor aflate pe raza comunei noastre. Și, să nu uităm, am acordat o serioasă atenție drumurilor care se află în exploatarea agricolă. Acolo am pietruit peste 8 km de drumuri agricole. Și tot acolo lucrăm în această perioadă la construcția de poduri în arealul agricol. Și, de remarcat e că lucrăm aceste poduri cu fondurile proprii.

Dar cum stați cu încasările la bugetul local?

▶ Măi, aici nu stăm prea bine.

Din ce motiv?

▶ Dragă, foarte multe familii sunt plecate în străinătate și acest aspect determină apariția restanțelor.

Asistați sociali?

▶ Nu avem mulți și din aceștia, apti de muncă sunt doar patru, care chiar vin atunci când sunt chemați.

A venit iarna...

▶ Da, suntem demult pregătiți pentru venirea ei, asigurând tuturor instituțiilor statului de pe raza comunei necesarul de lemne și îngrijindu-ne chiar și de necesarul populației.

Sărbătorile religioase ale comunei?

▶ S-au păstrat, ca în fiecare an, cu sprijinul Primăriei și al Consiliului Local. Acum, în toate localitățile, după datină, ne pregătim de venirea colindătorilor. Și când vorbesc de colindători, mă gândesc și la darurile pe care Primăria din comuna noastră le pregătește anual pentru elevii săi.

Văd că avansează lucrările și la noul spital.

▶ Da, avansează într-un ritm foarte alert.

Ce îmi puteți spune despre starea populației din comuna dumneavoastră?

▶ Avem, domnișoară Roxana, o populație îmbătrânită. Ne confruntăm și noi, asemeni țării întregi, cu plecările tinerilor spre alte locuri, din păcate de cele mai multe ori, departe de casă, în străinătate. Cât privește numărul locuitorilor, el scade de la an la an.

Prin comparație cu anul 1989?

▶ O, populația, numărul locuitorilor a scăzut foarte mult.

Domnule viceprimar, vă mulțumesc pentru buna primire.

▶ Și eu vă mulțumesc pentru că m-ați ales, ca interviuat pentru acest număr al frumosului jurnal interregional „Banatul”.

BIRCHISUL DE ALTĂDATĂ

DEPARTE, SPRE ÎMPĂRĂȚIA JUĞULUI HABSBURGIC

AUREL VODICEAN

Hambarele boierului stau să plesnească de roadele toamnei. Și oamenilor le-a mai rămas să plesnească câte ceva. Acum muncesc la tăiatul pădurii cu trudă și mult drag, știind că asudă pentru pământurile și viitoarele lor case. Din

ierbăritul de pe luncă, au tăiat toți spinii și tufe mai mari, lăsând ici, colo, câte un pom pentru la

vară, când vor veni cu vacile la păscut. Au ajuns la marginea pădurii mari. De aici va fi mai greu, dar se bucură că-și vor alege lemnul pentru case. Trunchiurile ce rămân le va lua boierul. Vor fi duse tot de ei cu căruțe și care pe malul Mureșului. La castel, în pădure, la biserică, peste tot se vorbește despre isprava haiducilor. Satele și împrejurimile sunt pline de jandarmi. Caută peste tot. În zadar. Ion, împreună cu ceilalți care s-au înfrățit cu pădurea, și-au anunțat pe cei dragi să nu-i mai caute, fiind plecați în altă parte până ce s-or mai limpezi apele. Unii zic că ar fi trecut hotarul în codrii Făgetului. Alții spun că se ascund o vreme prin munți.

Ana cu celelalte femei ale oamenilor plecați au fost chemate de mai multe ori la castel. Le-au

bătut cu biciul jandarmii pentru a spune unde se ascund oamenii lor. Viața este din ce în ce mai grea. În Ardeal iobagii o duc și mai greu. Pământul este sărăcăcios. Deal și piatră. Mulți lucrează în minele grofilor. Alții își duc viața ca vai de lume. Vând ciubere prin târguri. Plătesc impozite mari, neallegându-se cu nimic. Se vorbește că au trimis pe unul de-al lor, Nicola Ursu, zis Horea, de mai multe ori la Curtea Imperială. Împăratul le-a promis dreptate. Atât. Le-a promis. Vorbe, iluzii deșarte. Fețele oamenilor, dăltuite în roca Apusenilor, se încrâncenesesc. De sub frunțile brăzdate adânc de cute, ochii fulgeră săgeți de foc peste piscuri. Acolo undeva, departe, spre împărăția jugului habsburgic.

TRANSPARENȚA ADMINISTRATIVĂ

HOTĂRÂRI ALE CONSILIULUI LOCAL

Hotărârea nr. 65, privind aprobarea raportului primarului de analiză a capacității de apărare împotriva incendiilor din comuna Birchis, pe semestrul I, anul 2019.

Hotărârea nr. 70, privind exprimarea intenției

Comunei Birchis privind intrarea în cadrul Asociației de Dezvoltare Intercomunitare pentru Transportul Public Local Arad.

Hotărârea nr. 73, privind aderarea la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Pu-

blic Arad.

Hotărârea nr. 76, privind solicitarea adresată Consiliului Județean Arad de trecere a unui bun din domeniul public al județului Arad în domeniul public al comunei Birchis.

Foaia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Din istoria alimentării cu apă a Timișoarei

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

În anul 1897, inginerul șef al Timișoarei, Ignaz Orban, însărcinat să caute soluții noi și mai puțin costisitoare afirmă că pe teritoriul orașului se află apă potabilă bună la adâncimi de 40-60 m, în timp ce, pe profilul geologic Covaci-Urseni-Pădureni nu se găsește apă

potabilă corespunzătoare calitativ. Mai spune că la sonda III, din hotarul Giroc chiar lângă Bega, s-a găsit un strat de prundiș de 60 m grosime, iar la sonda V, din hotarul Moșniței, lângă șoseaua spre Buziaș, se află un strat la 30 m adâncime cu un strat acvifer de 10 m grosime, din care însă nu s-au luat probe de apă. Distanța dintre cele două foraje este de 3 km și propune continuarea forajelor lângă Moșnița până la adâncimea de 30 m.

Astfel, forajele continua în pădurea Moșnița, între râul Bega și afluentul său, Suboleasa. În primul strat, la 13 m, apa găsită este de calitate

necorespunzătoare deoarece, în câteva ore, are depuneri gălbui-brune. Cel de-al doilea strat, între 20 și 26 m, cu o grosime de 30 m, pare a fi foarte bogat în apă, la fel și cel de-al treilea aflat la 29-37 m, ce are o grosime de 5 m. Se concluzionează că această apă poate fi folosită doar în scopuri industriale. Dintr-o nouă sondă de foraj, în aceeași pădure, s-au găsit straturi acvifere corespunzătoare.

Cea de-a patra direcție de cercetare, propusă tot de I. Orban, a fost realizată între anii 1898 și 1899, în hotarul Mehalei, la nord-vest de oraș. Toate aceste cercetări s-au bazat pe antecedentele foraje la adâncime medie, făcute în Piața Unirii și în curtea Parohiei romano-catolice din Cetate, dar și pe cele executate de autoritățile militare locale. Acestea au demonstrat faptul că în subsolul orașului există straturi acvifere la diferite adâncimi, iar cea mai bună apă este în stratul cuprins între 50 și 60 m. Nu au putut fi identificate legăturile dintre aceste straturi și nici direcția de curgere a acestora pe subterane.

S-a constatat că direcția de curgere a apei subterane este paralelă cu Calea Torontalului, așa că, în anul 1899, s-au făcut patru foraje de-a lungul

acesteia. În urma analizei datelor obținute, s-a apreciat că lățimea acestui profil este de 2 km și are în structură 3 straturi acvifere. Primul strat, aflat la adâncimea de 10 m, are între 1,9 și 2,3 m grosime, al doilea strat se află la adâncimea de 20-26 m și are o grosime de 1,5 m, iar cel de al treilea se află între 20 și 40 m și are o grosime de 4,5 m. Concluzia: acest areal ar putea asigura apa potabilă pentru un timp îndelungat și are o apă de calitate ireproșabilă. În continuare s-au mai executat încă 10 foraje și a început și pomparea de probă spre a determina debitul de apă al acestor trei straturi acvifere. Se pot extrage zilnic 5.000 mc de apă din fiecare strat, în total 15.000 mc apă pe zi. Rezultă că aprovizionarea cu apă a Timișoarei se poate face din această zonă Mehala - Calea Torontalului.

O comparație, făcută între sursele de apă cercetate, arată că apa este de calitate deosebită, în cantitate suficientă deși limitată, cu o temperatură constantă și cu o duritate a apei bună pentru consum, dar neindicată pentru scopuri industriale. Cele din zona Moșnița au aceleași calități, doar că au surplus de fier care ar trebui eliminat.

AQUATIM ÎN SPRIJINUL CETĂȚENILOR

GHEORGHE MIRON

Pentru a veni în sprijinul clienților, Aquatim reamintește tipul de avize tehnice pe care le eliberează: avizul tehnic de contorizare individuală; avizul tehnic de branșare / racordare; avizul tehnic de extindere a rețelelor de apă / canalizare; avizul tehnic de furnizare a utilităților de apă / canalizare pentru spații cu altă destinație; avizul tehnic de preluare în stația de epurare a apelor uzate menajere și avizul tehnic privind asigurarea furnizării utilităților de apă / canalizare.

Depunerea documentațiilor și eliberarea avizelor se realizează în cadrul Serviciului Tehnic al societății.

Aquatim vă recomandă să vă adresați cu încredere Serviciului Tehnic, coordonatele acestuia fiind pe site-ul nostru www.aquatim.ro. În prealabil, puteți consulta secțiunea <https://www.aquatim.ro/avize-tehnice-45.html>, care conține informații detaliate despre fiecare aviz în parte. Taxa de avizare este de 48,79 lei (TVA inclus) și se achită la depunerea documentației, la casieriele Aquatim.

Datele de contact și programul de lucru: Serviciul Tehnic Aquatim, str. Treboniu Laurian nr. 7A, camera 14, telefon: 0256 203 652, 0754 099 501, luni-vineri, între orele 8-15.

Cererile tipizate pentru persoane fizice, respectiv pentru persoane juridice se pot obține de la Serviciul tehnic al Aquatim sau de la Primăria Municipiului Timișoara.

Aquatim insistă să informeze clienții că realizarea branșamentelor de apă și a racordurilor de canalizare fără avizul Aquatim este clandestină și atrage, conform legislației în vigoare, răspunderea disciplinară, materială, civilă, contravențională, administrativă sau penală, după caz, atât pentru utilizator cât și pentru executantul lucrării - atenționează prof. dr. ing. Ilie Vlaicu, director general Aquatim.

ÎN PAS CU AVANSUL ȘI DEZVOLTAREA TEHNOLOGICĂ

GHEORGHE MIRON

În pas cu avansul și dezvoltarea tehnologică, compania Aquatim și-a organizat, în ultimii ani, întreaga activitate, astfel încât să fie cât mai aproape de clienți, cu scopul evident de-a le ușura gestionarea relației cu noi, transformând-o într-una modernă și facilă, după modelul societăților asemănătoare din Occident.

Prof. univ. dr. Ilie Vlaicu, directorul Aquatim, a explicat că, astfel, plata on-line a facturii de apă vine în sprijinul clienților Aquatim, pentru că, odată primită pe e-mail și vizualizată în timp real, aceasta oferă imaginea la zi a consumului, existența unui posibil defect tehnic și, implicit, remedierea lui imediată. Astfel, se evită consumurile majore viitoare și neplăcerile evidente pentru clienții noștri. De aceea, este foarte important să decideți deschiderea unui cont on-line.

Aquatim îi încurajează pe clienți să adopte procedura, așadar transmiterea facturii pe e-mail, conform pașilor prevăzuți în secțiunea dedicată, de pe site-ul societății de apă și canalizare.

Aquatim salută creșterea evidentă a numărului celor care au agreat deja această procedură și le mulțumește pentru implicarea în dezvoltarea demersului pe care îl considerăm modern și necesar.

„Reamintim faptul că termenul de scadență al facturilor Aquatim este de 15 zile de la data emiterii. Vă recomandăm să plătiți factura în acest termen, pentru a evita aplicarea majorărilor de întârziere, conform legii. Dacă nu ați achitat factura în termen de cel mult 45 de zile calendaristice de la emiterea facturii, se poate opri furnizarea apei, ajungându-se până la demontarea contorului dumneavoastră de branșament”, atenționează prof. dr. Ilie Vlaicu, directorul Aquatim.

APA, CE CUVÂNT LIMPEDE!

- Cea mai pură apă este în Finlanda. Se pare că potrivit UNESCO, cea mai pură apă este în Finlanda. În total savanții au studiat apa în 122 de țări. În timpul cercetărilor s-a dovedit că circa 1 miliard de oameni nu au deloc acces la apă pură.

- Este mai ușor să luăm gheața din apă caldă. Știți care apă se transformă mai repede în gheață: caldă sau rece? Dacă ne gândim logic, atunci desigur că rece. Apa fierbinte ar trebui mai întâi de toate să se răcească. Nu-i așa? Însă cerce-

tările arată că în gheață se transformă mai rapid apa fierbinte decât cea caldă.

Răspunsul exact la întrebarea de ce apa fierbinte îngheață mai repede ca cea rece nu există.

- Apa este viață. Fiecare organism este compus în mare parte de apă: animalele – 75%, peștii – 75%, meduzele – până la 99%, cartofii – 76%, merele – 85%, roșiile – 90%, castraveții – 95%, pepenii – 96%. Chiar și omul are, în organism, apă. Organismul unui nou-născut deține 86% apă, iar al unui om în vârstă – 50%.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

NIMENI NU MAI ESTE ACELAȘI, DUPĂ CE A CITIT BIBLIA

Bună ziua, maestre Vasile Todî! Întâi vă mulțumesc pentru amabilitatea de a accepta să-mi acordați acest interviu!

Bună ziua, domnule profesor. Pot să te rog ceva?

Desigur.

Te rog, ca pe tot parcursul dialogului nostru, să fii de acord, să ne conversăm cât mai departe de „Balada maeștrilor”, iar, pentru mai buna înțelegere a celor care nu o cunosc, mirându-se foarte, de rugămintea mea, îngăduie să reproduc finalul acestei fabule, în care Păcală, aflând că „domnii” de toate profesiile se adresează unii altora, fie ei avocați, doctori, cântăreți ori scriitori, cu ciudatul cuvânt „maestre”, ia decizia să-și gratuleze vita de povară, cu această simandicoasă mângâiere:

«Și Păcală-și zise: „Vorba asta scurtă
E ca mângâierea porcului pe burtă.
E cu farmec dulce și, din strâmb ori ciung,
Simți că te lățește și te face lung.
Insul se mândrește, limba-i se deznoadă
Și ia vânt și, vesel, dă-n nădragi din coadă.
Măi ce bine-mi prinde!
Am aflat și harul
Să-mi pui pe picioare bine și măgarul,
Cum ajung acasă, văd eu cât îi este
De fudul auzul, și-o să-l strig Maestre!”»
M-ați convins, domnule Vasile Todî.
Mulțumesc.

O întrebare-cliseu: cum arată o zi din viața lui Vasile Todî?

Depinde de anotimp. Eu locuiesc din vară până în toamnă, la casa mea de la câmpie, unde îmi încep ziua, diurn fiind, la ora 6:07 și o închei în livada casei la ora 22:00. Iar din toamnă până în vară, locuiesc în pădurile de basm ale munților Zărand.

Și în Timișoara?

Numai când sunt silit de obligațiile activității mele. Dar, exceptând orele de scris și citit, activitatea mea se schimbă, cum spuneam, în funcție de anotimp și locație.

V-ați dorit dintotdeauna să fiți scriitor?

Ei, asta nu știu. Și te asigur că, dacă o anumită legătura nu mi-ar aminti, din când în când, de cetățenia mea literară, nu m-aș gândi niciodată că sunt scriitor.

Cum a apărut pasiunea pentru scris în viața dvs.? Cum a început „cochetarea” cu scrisul, cu literatura, cu poezia?

În ziua când, întorcându-mă cu ghiozdanul în spate spre casă, am zărit o fată aplecată peste pervazul ferestrei, stând ca o pasăre adormită, care și-a găsit culcuș lângă fruntea casei, am simțit că-mi crapă buza de dorul poeziei. Și avea evreica aceea doi ochi albaștri. Albaștri de nu mă uita. Și înfloritoare era în desăvârșirea frumuseții sale precum Estera.

Prin ce se aseamănă poezii și prozatorii?

Prin darul binecuvântat de a înălța cele mai frumoase și eficiente rugăciuni împotriva răutății și a prostiei omenești într-o subtilă și civilizată malițiozitate șcedrianiă.

Dar prin ce se deosebesc?

Prin felul în care înțeleg să-și trăiască viața personală.

Familia vă sprijină în efortul creativ depus?

Nu are de ce. Eu trebuie să-mi sprijin familia cu roadele efortului meu creativ. Familia, în schimb, mă ajută din anii în care a înțeles că gândirea creatoare nu funcționează decât de la o anumită temperatură emoțională, lăsându-mă slobod cu ideile mele atunci când intru în jocul asociațiilor.

Din experiența dumneavoastră, poate o carte, o poezie, să schimbe un om, îi poate influența alegerile, modul de gândire?

Evident! Nimeni nu mai este același, după ce a citit Biblia, ori după ce l-a citit pe Arghezi sau Dostoievski. Asta cu condiția să și înțeleagă ce citește.

Concepeți viața fără scris?

Bineînțeles. Există viață după moarte, de ce n-ar exista viață și fără scris? Domnule profesor, eu am scris din plăcere doar atunci când vârsta mă poftea, insistent, să particip la clivajele iubirii

adolescentine. De atunci scriu doar din pasiune, socotind pasiunea ca pe singurul remediu, cu care mă pot apăra de acea cumplită maladie numită blazare.

În ce măsură vedeți în tineret, în condițiile exploziei de comunicație electronică de azi, capacitatea de a păstra valorile literare cu care noi, cei din altă generație, am fost educați?

Domnule, nu numai tinerii, întreaga societate contemporană e supusă, azi, unei agresivități informaționale. Dar în cazul celor peste 50% dintre tinerii țării, analfabeți funcționali cu diplome universitare, faptul capătă dimensiuni entropice. Lipsiți de pasiune și de o educație profilactică, majoritatea lor ajunge să trăiască vieți străine, dându-și triumfuri imaginare și plutind într-un vis pe care nu-l vor putea transforma niciodată în realitate, pentru că visul nu poate înlocui pasiunea. Dar, să nu uităm totuși, că în definiția pasiunii intră o proprietate specială, aceea că ea trebuie să se materializeze într-o creație, altfel devine un viciu steril. Un strălucit erudit se întreba odată, dacă una din primele chestiuni la marile și succesive concursuri n-ar trebui să fie: „Ce pasiuni ai?” Cel ce nu se pasionează să prindă fluturi până la șapte ani, să adune timbre până la zece, să facă avioane și bărci până la patrusprezece, să repare un aparat până la șasesprezece, să scrie versuri la optsprezece, va sosi în pragul profesiei prin fatalitate demografică, nu prin vocație.

Ce a fost frumos și ați pierdut.

Tata.

Ce n-ați dori să se repete?

Anii de liceu. Mai plictisitori decât o redundanță inutilă.

VASILE TODI

Este scrisul o formă de evadare?

Nu am reflectat niciodată la o astfel de întrebare pentru că nu m-a interesat răspunsul. Din ce să evadez? Scrisul aparține sufletului. Ori dacă el îți lipsește, nu ai de ce evada, știind că niciodată nu poți cere azil pentru a te refugia în sufletul altuia.

La vârsta pe care o aveți acum vă permiteți să priviți în urmă, peste umăr, ce ați schimbat din trecutul dumneavoastră?

Nimic. Nu văd necesar să accept nici o extincție în trecut. Bunul Dumnezeu mi-a îngăduit să trăiesc numai din limpezisuri de viață rodnică având mereu alături o familie frumoasă.

Cine este poetul dvs. preferat?

Tudor Arghezi.

Dar versul care v-a urmărit toată viața?

Un singur vers? Asta nu se poate.

Când ați scris prima dumneavoastră carte?

Eu am debutat editorial la vârsta de 25 de ani, la editura Cartea Românească.

Cum arată o zi obișnuită de-a dumneavoastră?

Ca toate celelalte, plină de mirare pentru frumusețea vieții. Locuiesc, domnule profesor, în legende frumoase alături de familie și întineresc cu prima floare a livezii aflată în casa mea de la câmpie, bucurându-mă de viață cu fiecare pahar de vin nou, roz ca petala trandafirului, băut cu prietenii care-mi trec pragul.

Activați în trei domenii care suferă enorm în România, atât ca audiență, cât și financiar: proza, poezia și jurnalismul. Cum percepeți această poziționare profesională a dumneavoastră?

Ca pe un dar divin. Audiența, atâta câtă o am, mă îndreptățește să cred că realizez încă solfegii frumoase pe claviatura jurnalismului civilizat. Cât despre partea financiară, domnule Mihule, eu sunt un om bogat, foarte bogat. Și pentru a îmi susține afirmația am să-ți fac cunoscută o parte

a declarației mele de avere: Am fost crescut de un părinte care m-a convins repede că un bărbat adevărat trebuie să moară la locul și pe vorba sa. Am fost educat de o mamă care m-a îndemnat mereu să nu uit, că suprema smerenie e să poți să spui „iartă-mă!” L-am cunoscut pe Radu Beligan și am stat la un scaun distanță de dânsul pe scenă. Am amintiri cu Adrian Păunescu, care mi-a relevat că poet celebru ești doar atunci când primești o scrisoare din străinătate și pe plic, în loc de adresă, e scris doar numele tău. Am stat la taifas, din amiază până în amurg cu Gheorghe Leahu și de la el știu că a fi îngropat nu e tot una cu a muri. „Sunt atâția oameni «morți», neanunțați, dragă Vasile, care totuși se mișcă, vorbesc zgomotos, se rătoiesc în fel și chip, împing și se împing și, cu toate că dispun de acte în regulă ca de ființe nedecedate, semenii lor i-au uitat și-i ignoră cu mult timp înainte să le apară ferparul la mica publicitate.” Am băut vin bisericesc cu Sebastian Papaiani și m-am îmbogățit, aflând că cine e zgârcit cu sufletul său, e un nenorocit. Vorbind cu George Motoi am înțeles că nu există vârstă, care să împiedice un bărbat să iubească o femeie frumoasă. Am înnodat dorul de tradiții cu Tudor Gheorghe și i-am stat alături pe scenă lui Ion Caramitru. Am debutat la Teatrul de Comedie, încurajat de Ion Cocora și am primit, în cabină, felicitările lui Claudiu Bleonț. L-am jucat pe Goldoni pe scena Teatrului Național din Tirana la scurt timp după ce am dat viață doctorului din Mincinosul pe scena Teatrului Oleg Danovski din Constanța. I-am ascultat recitând în clinchet de pahare pe Petre Stoica și Damian Ureche. Am fost oaspetele Arhimandritului de venerată amintire Arsenie Papacioc, care mi-a dezvăluit - dar prețios - că în umbra tristeții se clocesc ouăle Diavolului. Am încheiat dialoguri emergente cu Valentin Uritescu, cu prietenii mei, Eugen Cristea

și Diodor Nicoară, cu Vladimir Jurăscu și cu Cezara Dafinescu; Cezara, Cezara cea frumoasă ca o prințesă polonă și cu mulți, mulți alți oameni care nu vor muri odată cu umbra lor. Am fost primit de Ovidiu Papadima, în biroul său de acasă, însoțit fiind de maestrul Hristu Căndroveanu, omul care mi-a susținut debutul editorial la 25 de ani, iar la 45, versurile mele apăreau în volum la Paris, talmăcite măiestru de Nicolae Trifon. Am cântat cântece din sud cu Teohar Mihadaș și mă bucur de prietenia sinceră al unui viitor sfânt al Banatului, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, căruia, îi sunt dator cu recunoștință. Da, domnule profesor, sunt un om bogat, prea bogat pentru a intra în casa cu felinar roșu a politicii românești în care, deseori, și dumneata mă îndemni să intru.

Scriitori sunt adesea asociați cu persoanele singurate, există vreun adevăr în asta?

Nu scriitorii, s-au nu numai scriitorii, oamenii cu bibliotecă, pentru că biblioteca te îndepărtează de răul care se vinde bine.

Care-s amintirile care vă vor urmări toată viața?

Acelea legate de căsnicia de basm a bunicilor mei. Bunicul, al cărui nume îl port, vorbea și scria în șapte limbi. Preot ortodox, s-a căsătorit în Grecia cu o fată frumoasă pe care a divinizat-o. Da, da, acesta este cuvântul: divinizat-o. N-am întâlnit o căsnicie mai frumoasă ca a lor, decât la Arghezi. Nu am să uit niciodată cu câtă smerenie a iubirii îi ducea bunicii cafeaua de dimineață la pat. A divinizat-o domnule și ea l-a iubit. Orice hotărâre luată în casa lor, avea nevoie de acceptul amândurora. Nu se ridicau de la masă, până nu ajungeau la un consens. Aceasta este stampa care mă urmărește oriunde, ca fluturii galbeni pe Mauricio Babilonia. Preot, domnule, nu popă! Acestui om îi datorez educația mea în etica creștină, înțeleasă ca etică a milosteniei.

INTERVIU REALIZAT DE
Prof. DR. AUREL MIHULE
PENTRU „ALMANAHUL DOBROGEA 2020”

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN